Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 306 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Gruodžio-Dec. 31, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

KRISLAI

Kokis Turėtų Būti Mūsų Vyriausias Naujiems Metams Pažadas.
Johannes Steel'o Nuomonė Apie Smetoną.
Majoras LaGuardia Rodo Mums Kelią.
Rašo **R. Mizara**

Žengdami į 1943-čiuosius metus, Amerikos lietuviai tegali pageidauti, be kitko, vieno dalyko: **visų lietuviškai kalbančių amerikiečių (Amerikos lietuvių) apsivienijimo vienam bendram tikslui: karui laimėti.**

To nori mūsų broliai, gyveną nacių okupuotoje Lietuvoje. To nori, prie to ragina mūsų broliai, gyveną Tarybų Sąjungoje, kurie aktyviai kovoja už Lietuvos išlaisvinimą.

Mes jau daug sykių kartojome, kartojame ir kartosime, kad mums visiems šiandien visų pirmiausiai turi rūpėti vienas ir tas pats reikalas: priešo sumušimas. Dėl to, kokia Lietuvoje bus santvarka po karo, ne dabar laikas pešties.

Johannes Steel, žymus radijo komentatorius ir kolumnistas, rašo New Yorko "Poste" (iš gruodžio 26 d.) apie Smetoną. Jis pažymi, jog Smetona Amerikos lietuviuose verda fašistinę smalą. Mr. J. Steel dėl to kaltina ir mūsų valstybės departmentą, kam jis nesuvaržo tokio fašisto, kaip Smetona.

Panašią nuomonę, tik trumpiau, pareiškė ir "Fortune" žurnalas iš rugsėjo mėnesio. Smetonos, Griniai, Pakštai Prunskiai ir jiems panašūs individualai, susižavėję nacizmu, atvykę į mūsų kraštą bando sėti naciškus nuodus Amerikos lietuviuose, kad neprileidus jiems susivienyti kovai prieš bendrąjį žmonijos priešą — fašizmą.

Ir jiems kol kas vyksta. Atsiranda tokių, kurie juos remia, kurie jiems net pluoštus dolerinių numeta.

Mūsų uždaviniu turi būti: **aiškinti plačiosioms lietuvių masėms tų ponų tikslus, parodyti jų tikrąjį veidą, jungti kiekvieną anti-fašistą į krūvą kovai dėl Jungtinių Tautų pergalės!**

Pereitą antradienį New Yorko mieste įvyko neangliškų laikraščių redaktorių sueigėlė (plačiau apie ją skaitytojas ras sekamo šeštadienio dienraštyj, "Literatūra ir Menas" skyriuje). Be kitų, ten kalbėjo ir **miesto majoras La Guardia.**

Jis ragino redaktorius nesiginčyti dėl to, kokia po karo santvarka bus tuose kraštuose, iš kur jie paeina; jis ragino visus dabar **vieningai** dirbti karui laimėti. O po karo — vieningai dirbti pastoviai taikai įsteigti. Mr. La Guardia daug maž šitaip apibūdino padėtį pas italus:

—Kalbiesi su vienu italu, jis sako norįs matyti pokarinėj Italijoje konstitucinę monarchiją. Kalbiesi su kitu — jis sako norįs matyti Italijoje respubliką. Trečias sako norįs matyti Italiją tarybinę. Ketvirtas pasmerkia visas tris suminėtąsias santvarkas. O aš jiems sakau: ne jūsų biznis padiktuoti Italijos žmonėms, kokią santvarką jie turi įsikurti. Tai jų dalykas, — patys tenaitiniai žmonės savo reikalus apsispręs. Mūsų gi, Amerikoje gyvenančiųjų, pareiga: padėti Jungtinėms Tautoms laimėti karą prieš Hitlerį, Mussolini ir Japonus. Mūsų uždavinys visiems veikti išvien!

Su šiuo gerb. New Yorko miesto majoro pareiškimu, be abejo, sutiks kiekvienas protaująs, rimtas žmogus, antifašistas. Nes tai vienintėlis būdas, vienintėlis Amerikos žmonėms kelias laimėti šį karą.

SOVIETAI GRĘSIA MILIONUI NACIŲ UŽNERT KILPĄ

VOKIEČIŲ GUDRYBĖS, SMURTAS IR PLĖŠRUMAS LIETUVOJE

Stockholm, Šved., gruod. 29. — Čionaitinis New Yorko Times korespondentas Bernard Valery telefonavo savo laikraščiui sekamas gautas žinias apie Lietuvą.

Naciai, girdi, "atsargiai, bet sistematiškai" kolonizuoja vokiečiais Baltijos kraštus, o ypač Lietuvą.

Vokiečiai jau 1940 m. padalino į dvi rūšis 50 tūkstančių asmenų, kurie, pagal sutartį su Tarybų valdžia, persikraustė iš Lietuvos į Vokietiją mainais už gyvenusius Vokietijos žinyboje Lietuvos piliečius, grįžtančius į savo kraštą. Viena rūšis buvo pažymėta raide "A" — reiškia, Altreich, senosios Vokietijos žmonės, arba tikrieji vokiečiai, o tokių buvo apie 17 tūkstančių. Antrąją rūšį naciai pažymėjo raide "O", — reiškai, "Ostland", kaip kad hitlerininkai vadina Lietuvą. Šiai rūšiai vokiečiai priskaitė (fašistinius) lietuvius, kurie taipgi persikraustė Vokietijon neva kaip vokiečiai. Tokių gi buvę apie 33 tūkstančius.

Hitlerininkai atkraustė atgal Lietuvos "A" rūšies asmenis - vokiečius ir atidavė jiem daugelį užgrobtų dvarų ir lietuvių ūkių; o apsimetusius vokiečiais lietuvius naciai prievarta laiko Vokietijoje ir stengiasi juos tikrai suvokietint.

Tuo tarpu hitlerininkai siunčia Lietuvon kaipo kolonistus ne tik savuosius vokiečius, bet ir Rumunijos vokiečius ir Holandijos nacius.

Atiminėdami ūkius ir dvarus ir pervedinėdami juos tiem gaivalam, naciai pasiteisina tuom, kad, girdi, jų savininkai buvę komunistai arba lenkų kilmės žmonės. Tokiomis pasakomis hitlerininkai stengiasi pasigerinti lietuviams.

Nevyksta Naciams Sukiršint Vienus Lietuvos Gyventojus prieš Kitus

Hitlerininkams nelabai vyksta nustatyt lietuvius prieš lenkus; priešingumas naciams, kaip visų bendriem priešam, suvienijo ir tuos tautinius Lietuvos sluoksnius, kurie pirmiaus kivirčydavosi. Dabar po visą kraštą pasklido lapeliai, kurie šaukia sabotažuoti vokiečius, ir sako: **"Visi Lietuvos piliečiai yra lygiai geri ir jie turi laikytis vienybės."**

Šiandien gautas pranešimas teigia, kad Lietuva verda nepasitenkinimu vokiečiais ir kad lietuviams niekas taip nepatiktų, kaip kovot prieš nacius, kurie dedasi jų "laisvintojais."

PRIEVARTOS DARBAI

Vokiečiai begailestingai išnaudoja lietuvių darbo jėgas. Neseniai nacių išleistas patvarkymas įsakė (dar) 70,000 Lietuvos darbininkų ir valstiečių pergabent į Vokietiją iki gegužės 1 d. 20 procentų reikalaujamo skaičiaus yra moterys.

Vokiečiai buvo įsakę visiem Lietuvos studentam gimusiem tarp 1921 ir 1924 metų "laisvai" persikelti Vokietijon vienus metus ten dirbti. Iš trijų tūkstančių tokių studentų atsirado tik penki šimtai bailesnių, kurie sutiko važiuoti Vokietijon. Užtat vokiečiai uždarė Kauno ir Vilniaus universitetus ir pasiuntė penketą desėtkų studentų ir profesorių į koncentracijos stovyklas.

Tokios nuomonės turėtų laikytis ir Amerikos lietuviai, nepaisant jų politinio nusistatymo bei religinių įsitikinimų, by tik jie yra anti-fašistai!

O dabar visiems mūsų vajininkams, bendradarbiams, skaitytojams, darbuotojams ir visiems anti-fašistiniams lietuviams; laimingų 1943 metų!

Gen. Musteikis -- Liet. Kvislingas

London. — Čionaitiniai lenkų rateliai sako, kad nacių komisaras Lietuvai Rintelnas paskyrė generolą Musteikį į patariamąją valdinę įstaigą, padedančią vokiečių valdžiai užimtoj Lietuvoj, kaip pranešė žinių agentūra ONA gruod. 29 d.

Gen. Musteikis pirmiaus buvo Smetonos karo ministeris. Pirm įsikuriant Tarybų valdžiai Lietuvoj, Musteikis pabėgo Vokietijon, kur ir gyveno, kol naciai įsiveržė Lietuvon. 1934 m. Musteikis buvo Lietuvos Karo Akademijos galva.

Žinių agentūra ONA sako, kad gen. Musteikis tai esąs dar pirmutinis žymus lietuvių politikas taip nuėjęs dirbt išvien su hitlerininkais; taigi jis esąs vienintėlis tokio "aukšto" laipsnio lietuvis, kad jam tinka vardas Lietuvos Kvislingo.

AMERIKIEČIŲ SMARKUOLIŲ ŽYGIS TUNISIJOJ

Šiaur. Afrika. — Būrys amerikiečių smarkuolių staiga užpuolė Maknassy, už 40 mylių nuo rytinio Tunisijos kelio, einančio į Libiją. Amerikiečiai užmušė bei sužeidė daugelį italų, sunaikino stiprius priešų punktus, pagrobė 21-ną italą karį ir sugrįžo atgal.

Berlyno radijas sakė, jog Amerikos kariuomenė įsiveržė į Gafsą, 40 mylių nuo Maknassy, Tunisijoj.

Sveikiname!

Nuoširdžiai sveikiname Naujais Metais visus "Laisvės" vajininkus, skaitytojus, draugus ir prietelius ir linkime geriausios kloties 1943 metais.

Redakcija,
Administracija,
Spaustuvės
Darbininkai.

AMERIKA UŽDARĖ FINŲ FAŠISTŲ PROPAGANDOS CENTRĄ NEW YORKE

Washington. — Amerikos valstybės departmento įsakymu, tapo uždrausta Finų (Suomių) Žinių Centrui New Yorke leist bei siuntinėt savo žinias, gaunamas iš Finliandijos, ir propagandiškus lapelius ar brošiūras. Šis uždraudimas liūdija apie "einančius šaltyn" santikius tarp Jungtinių Valstijų ir Finliandijos, kariaujančios išvien su naciais prieš Sovietų Sąjungą.

AMERIKOS ŽINIŲ VARŽYMAS FINLIANDIJOJ

Finliandijos valdžia jau nuo pirmiau griežtai varžė ateinančias iš Amerikos žinias ir amerikinius judamuosius paveikslus. Jungtinių Valstijų atstovybė dėl to protestavo, nurodydama, jog tas varžymas yra nepateisinamas, nes Amerika nekariauja su Finliandija.

FINŲ VALDOVŲ DEMONSTRACIJA UŽ JAPONUS, PRIEŠ AMERIKĄ

Kada Japonijos atstovybė Helsinki, Finliandijoj, suruošė pokilį, minėdama vienų metų sukaktį nuo japonų užpuolimo ant Amerikos Perlų Uosto, tai Finliandijos ministeris pirmininkas Rangelis ir kiti finų valdovai, dalyvaudami pokilyje, karštai sveikino japonus už tą žygį.

"LAISVĖS" VAJUS

Philadelphijos Vajininkai nepasiduoda, pralenkė drg. Žukauskienę. Draugai Smitas ir Šapranauskienė prisiuntė pluoštą atnaujinimų, bet manome, kad ir kiti jų talkininkai pasirodys gerai. Nuo drg. Žukauskienės senokai girdėjome. Gal bus surprizas?

P. Bečis prisiuntė tris naujus skaitytojus ir atnaujinimų. Greatneckas nepasiduoda didesnėm kolonijom, kaip tai Montello, Rochesteriui ir kitom. Bravo!

J. Mockaitis šiandien vėl prisiuntė naują skaitytoją ir atnaujinimų, jo taipgi nepralenkia viršminėtos kolonijos.

V. J. Stankus prisiuntė naują skaitytoją ir atnaujinimų. Jis pralenkė lowelliečius ir Rochesterį. Jis žada ir daugiau prisiųsti.

S. Kuzmickas, mūsų menininkas, vėl prisiuntė atnaujinimų. O kaip su naujais skaitytojais jūsų apylinkėje? Plati dirva — laukiame.

P. Slekaitis pašoko punktais su atnaujinta prenumerata.

Seni 1942 metai jau baigiasi. Ketvirtadienio vakare įvyks daug pramogų, kuriose bus gera proga gauti naujų skaitytojų. Todėl linkime vajininkams ir visiems "Laisvės" skaitytojams užbaigti senus metus ir sulaukti naujus metus linksmai, ir ta pačia proga gauti naujų skaitytojų!

Dovanų ruožte šiandien yra:

A. Stripeika, Elizabeth, N. J.	3675
Philadelphijos Vajininkai	3595
K. Žukauskienė, Newark, N. J.	3430
Svinkūnienė ir Meisonienė, Waterbury, Conn.	3073
J. Bakšys, Worcester, Mass.	2728
S. Penkauskas—P. Tamošauskas, Lawr., Mass.	2052
J. Kazlauskas, Hartford, Conn.	1724
P. Bečis, Great Neck, N. Y.	1636
S. Puidokas, Rumford, Me.	1453
J. Mockaitis, Bridgeport, Conn.	1428

(Tąsa 5-me puslapyje)

SOVIETŲ KARIUOMENĖ UŽĖMĖ GELEŽINKELIŲ CENTRĄ KOTELNIKOVĄ

Sovietų Oficialiai Pranešimai

MASKVA, gruod. 30. — Specialis Sovietų pranešimas:

Gruodžio 29 d. mūsų kariuomenė užėmė Kotelnikov miestą ir geležinkelio stotį.

Buvo pagrobta daug priešų karo reikmenų, tame skaičiuje septyniolika jų lėktuvų ir eilė siunčiamų frontan tankų.

Vidurinėje Dono upės srityje ir centraliniame fronte mūsų kariuomenė tęsė ofensyvo žygius.

MASKVA, gruod. 30. — Vidunaktinis Sovietų pranešimas:

Mūsų kariuomenė į pietus nuo Stalingrado gruod. 29 d. vis plėtė sekmingą savo ofensyvą ir užėmė dar ke-

(Tąsa 5 puslapyje)

PAVOJUS DIDŽIULEI VOKIEČIŲ ARMIJAI PIETINIAI-RYTINIAME RUSIJOS KAMPE

Maskva, gruod. 30. —Sovietų kariuomenei užėmus svarbų geležinkelio centrą Kotelnikovą, 90 mylių į pietų vakarus nuo Stalingrado, Raudonoji Armija žygiuoja vis tolyn į pietus linkui Rostovo ir grąsina atkirst milioną Hitlerio armijos pietiniai-rytiniame Sovietų Rusijos kampe ir Kaukaze.

(New Yorko Times, Journal ir kiti amerikiniai laikraščiai pastebi, jog vokiečiam ten grėsia viena iš pačių didžiausių nelaimių visoje karinėje Vokietijos istorijoje.)

Vidudienio pranešimas iš Maskvos teigia, jog raudonarmiečiai dabar šturmuoja vartus kito svarbaus miesto su geležinkelio stočia. (Spėjama, jog tai Millerovo ar Kamensko miestas prie geležinkelio, einančio iš Voronežo į Rostovą.)

Sovietinė kariuomenė perkirto paskutini geležinkelį tarp šimtam tūkstančių vokiečių, kurie esą baigiami apsupt Soloneckio - Biriukovo srityje, į šiaurių vakarus nuo Kotelnikovo. Kitus tris šimtus tūkstančių visai apsuptų hitlerininkų artimoj Stalingradui srityje raudonarmiečiai nuolat visomis pusėmis atakuoja ir kasdien naikina šimtais ir tūkstančiais.

Kartu su Kotelnikovu, prie geležinkelio tarp Stalingrado ir Kaukazo, Sovietai atėmė iš vokiečių Torgovają, 57 mylios į pietus nuo Kotelnikovo ir apie 40 myliu į šiaurius nuo Elistos, Kalmukijos provincijos sostinės.

Tuo pačiu žygiu raudonarmiečiai užėmė apskričio centrą Jašgul, 180 mylių į pietus nuo Stalingrado ir tiktai už 185 mylių vieškeliu į Nalčiką, viduriniame Kaukaze. Žymėtina, jog dabar Sovietų užimtas miestas Torgovaja yra lygiai tiek pat į pietus, kaip ir didmiestis Rostovas, vadinamas vartais į Kaukazą.

Vokiečiai Masiniai Grūda Lietuvius Linkui Vokietijos

London, gruod. 30. —Besigrumiant Sovietams vis tolyn į vakarus ir pietus prieš vokiečius, naciai masiniai grūda Lenkijos, Lietuvos ir kitų Baltijos kraštu gyventojus arčiau Vokietijos ir į pačią Vokietiją. Suprantama, jog hitlerininkai bijo, kad jeigu Raudonoji Armija pasieks Lenkiją, Lietuvą, Latviją ar Estiją, tai tie žmonės eis talkon raudonarmiečiams ir juo labiau pasmarkins partizanišką kovą prieš vokiečius.

FAŠISTAI UŽĖMĖ KALVĄ ŠIAURINĖJ TUNISIJOJ

London. — Vokiečių ir italų atakuojami, amerikiečiai ir anglai pasitraukė r vienos kalvos į šiaurių ry nuo Medjez - el - Babo, p kelio į Tunisą. Pirm pa traukdami, talkininkai darė skaudžių prieš nuostolių.

Kalėdų dienoje anglai amerikiečiai buvo atėmę iš fašistų vieną kalnuotą poziciją toje vietoje; bet vokiečiai atsilaikė aukščiau kalnuose, iš kur sekmingiau galėjo atakuot talkininkus. Suprantama, jog dalinai todėl dabar amerikiečiai ir anglai pasitraukė nuo minimos kalvos.

ŠĮ PENKTADIENĮ "LAISVĖ" NEIŠEINA, nes tai legalė Naujų Metų šventė.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasiunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Atsisveikinant Su 1942 Metais

Šiandien—gruodžio mėn. 31 d. Šiandien—paskutinė 1942 metų diena. Bendrai paėmus, universaliai paėmus, vieneri metai—vandens lašas jūroje. Tačiau paliekamieji metai, 1942 metai, nors trumputis laikotarpis, nei kiek neilgesnis už bet kuriuos kitus metus, pasiliks ženklyvi, pasiliks rašytoje žmonių istorijoje svarbūs metai—vieni, drįstame sakyti, svarbiausiųjų metų!

Nereikia nei aiškinti, kodėl jie svarbūs, kodėl jie ženklyvi.

Pasaulis yra kare—visas žemės rutulys apimtas vienos didelės liepsnos. Eina žūt-būtinė kova dėl to, koks bus pasaulis ateityje: laisvas, demokratiškas, ar reakcijos replėmis suspaustas, fašistiškas? Stovi klausimas: išsilaikys ilgai žmonijos puoselėta kultūra ir visa civilizacija, ar ji žus? Dvi jėgos susirėmė ir tarp jų eina nuolatiniai mūšiai, kuriuose žūsta milijonai žmonių gyvybių.

Ir štai, tenka sakyti, **1942 metais tų mūšių eigoje mes matome, jog įvyko persilaužimas.** Civilizacijos gynėjai paėmė viršų prieš barbarizmą. Šiuos metus baigiant, atrodo, kad barbarizmui bus nusuktas sprandas ir visos laisvę mylinčiosios žmonių jėgos vėl bus paleistos laisvan darban kurti naują, gražesnį ir šviesesnį gyvenimą.

Atsiminkim: tasai persilaužimas dar nėra labai didelis, griežtas; matosi tik jojo požymiai. Matosi tik tas faktas, kad Jungtinės Tautos jau visur pradeda imti viršų, jos pradeda ofensyvą prieš fašizmą.

:-:-:

Tiesa, tasai ofensyvas tepasireiškia plačiu ruožtu tik Rytų Fronte, tik Raudonoji Armija, šiuos žodžius rašant, supa nacių kariuomenę šimtais tūkstančių ir nepaprastais geografiniais pločiais. Kitų Jungt. Tautų ofensyvai—Šiaurės Afrikoje ir Ramiajame Vandenyne,—kol kas vis dar tebėra, palyginti, labai maži,—tik bandymai, tik pradžia. Jeigu Rytų Fronte Raudonoji Armija grumiasi su milijonais nacių karių, tai kituose frontuose, sudėjus juos sykiu, kitos Jungtinės Tautos tesimuša tik su keliomis dešimtimis tūkstančių priešo karių. Bet vistik svarbu, kad ofensyvai pradėti. Svarbu, nes iš mažesniųjų ofensyvų turės išaugti didesni ir jie, be abejo, turės pasiekti europinį sausžemį, kur bus atidarytas antrasis frontas.

1942 metai svarbūs ir tuomi, kad per juos viena Raudonoji Armija sulaikė naciškas kariuomenes. Ji ne tik didvyriškai atlaikė tuos smūgius, kuriuos hitlerininkai kirto jai pereitą vasarą, bet toji pati Raudonoji Armija, po didelių paraukimų ir, be abejo, nemažų nuostolių, sugebėjo išvystyti tokį ofensyvą, kuris stebina pasaulį,—ofensyvą, kurio eigoje kasdien nacių kariuomenės sunaikinama arba į nelaisvę paimama bent po 10,000 vyrų, su milžiniškais kiekiais ginklų ir kitokių karinių reikmenų.

1942 metai Raudonajai Armijai, be abejo, buvo patys sunkiausieji metai, nes ji, be jokio antrojo Europoje fronto atlaikė visą karo naštą. **Kada tik žmonija prisimins 1942 metus, ji negalės neprisiminti Stalingrado. Kada ji prisimins Stalingradą, jai visuomet kris galvon 1942 metai.** Nes ties Stalingradu 1942 metais įvyko savotiškas stebūklas, kur narsieji miesto gynėjai savo drąsa ir pasišventimu, savo karžygiškais žygiais sulaikė priešą ir išgelbėjo visą pasaulį!

:-:-:

Mūsų kraštui, Jungtinėms Valstijoms, 1942-rieji metai bus žinomi, kaipo didžiojo pasiruošimo žmonių karui metai. Per šiuos metus mūsų visas gyvenimas griežtai atsimainė. Mūsų pramonė, prieš metus laiko gaminusi automobilius, traktorius, visokius būtinus naudojimui dalykus ir luksusinius produktus, griežtai pasikeitė,—iš pagrindų pasikeitė. Ji dabar gamina tankus, lėktuvus, kanuoles, šautuvus, kulipkas ir kitokius karui reikmenis. Visas mūsų krašto ūkis griežtai atsimainė. Viskas gaminama karui, viskas priešui sumušti.

Mūsų viduramžiai ir jaunieji vyrai, patys geriausieji vyrai, kurie prieš metus gyveno civilinį gyvenimą, kaip metų metus gyveno jų tėvai ir protėviai, dabar dėvi kario uniformą ir milijonai jų treiniruojami, ruošiami mūšiams. Apie milijonas mūsų vyrų jau yra užsienyj,—išsklaidyti jie po visą pasaulį—apie 60-tyj vietų! Kiti jau yra mūšiuose, frontuose. Mūsų bomberiai, vairuojami mūsų jaunų, gabių vyrų, taško priešo pozicijas, priešo miestus tiek Azijoje, tiek Afrikoje, tiek Europoje! Istorija, be abejo, užžymės šiuos metus kaipo mūsų krašto didelio, uolaus pasiruošimo karui metus,—pasiruošimo dideliems ofensyvams, kurie bus atidaryti 1943 metais.

Mes pradėjome suprasti, pradėjome atjausti karo atneštus nesmagumus: didesni taksai, maisto racionavimas, sunkesnis, įtemptinesnis darbas,—štai, kuo šitie metai bus ženklyvesni už visus kitus! Bet šie metai podraug bus ženklyvi ir tuomi, kad Amerikos visuomenė gražiai per juos karo reikalams įsipareigojo.

:-:-:

Mūsų tėvų kraštui, Lietuvai, 1942-rieji metai bus tuo atmintini, tuo ženklyvi, kad per ištisus juos **Lietuvos žmonės išgyveno didžiausią priespaudą, didžiausią vergiją lietuvių tautos istorijoje.** Lietuva neteko tūkstančių geriausių savo sūnų ir dukterų,—bjaurusis okupantas juos iššaudė, sunaikino dėl to, kad jie jam atsisakė vergauti, dėl to, kad jie kovojo prieš ilgaamžius lietuvių tautos priešus, naciškuosius vokiečius.

Lietuvai, kaip ir daugeliui kitų kraštų, hitlerizmo pavergtų, 1942 metai buvo didelio išbandymo metai; buvo metai, kuriais josios sūnūs ir dukterys, nepaisydami žiauriųjų okupanto represijų, vedė kovą prieš okupantą ir jam tarnaujančius lietuviškus Kvislingus.

1942-rieji metai visam laisvę ir taiką mylinčiajam pasauliui buvo didelio išbandymo ir didelio pasiruošimo didiesiems ir galutiniesiems mūšiams metai.

Jeigu 1942 metų pradžioj pasaulis buvo svarstyklių lygsvaroje, tai 1942 metų pabaigoje tosios svarstyklės žymiai pasviro Jungtinių Tautų pusėn ir į 1943-čiuosius metus mes įžengiame drąsesni, didesniu pasiryžimu ir kietesniu įsitikinimu, kad 1943 metais priešas, fašizmas, bus sunaikintas!

Nereikia, tačiau, manyt, kad 1943 metai bus lengvesni, kaip 1942-rieji. Klysta, kuris taip mano.

Naujieji metai atneša nepaprastai sunkių darbų ir dar didesnių uždavinių kiekvienam anti-fašistui, kiekvienam laisvę ir taiką mylinčiajam žmogui. Bet mes jų nesibijome, nes suprantame, kad su tuo viskuo 1943-tieji metai atneš mums didelių laimėjimų ir, galimas daiktas, galutiną pergalę!

Tad palikdami 1942-ruosius metus, tarkime: Tegyvuoja 1943-tieji metai!

Tebūva jie Jungtinėms Tautoms didžiosios pergalės metais!

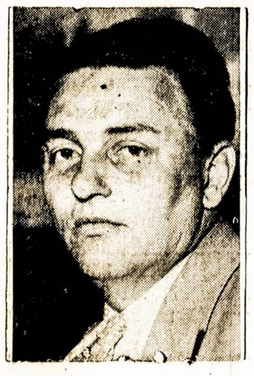

LEON HENDERSON,

OPA administratorius, kuris neseniai įteikė prez. Roseveltui savo rezignaciją; ji buvo priimta.

Žiemai Pasireiškus

Savo dienraštį branginanti skaitytojai turi mintyje žiemos sezoną. Žiemą išlaidos yra didesnės negu vasarą. Paramos dienraščiui reikia daugiau. Taigi daugelis skaitytojų, atsinaujindami prenumeratą ir šiaip turėdami atliekamą dolerį paaukoja "Laisvei" į Popieros Fondą.. Šiuom tarpu aukų gavome:

Per **F. Abeką** — nuo So. Bostono susirinkimo, $30.-50. Taipgi nuo Norwoodo $10.00; Stoughtono $7.00; Montello, $7.00 ir Bridgewaterio $6.00.. Viso $60.50.

Gražus laiškelis, prašome pasiskaityti: "Gerb. Draugai: Siunčiu money-orderį $36.00 vertės, išskirstykite sekamai — $6.00 'L.' prenumeratai, $10.00 nuo **Juozo Shukio** Popieros Fondui; $10.00 nuo **Suzanos Shukienės,** P. F. ir $10.00 nuo **Olga Shukis,** P. F., Draugiškai, Olga Shukis, So. Boston, Mass." Tai graži auka nuo Shukių šeimos.

Drg. V. Sutkienė iš San Francisco, Calif., rašo: "Čia rasite money-orderį $15.00. Tai auka 'Laisvei' nuo LLD 153 kuopos. Dalis pinigų nuo spaudos pikniko ir vakarėlio, įvykusio pas Kobliną. Kadangi skirstome į daug dalių, tai nedidelė suma. Pirmiausiai skiriamės per pusę su Oaklandu ir mes savo dalį išdalinome lygiai: 'Laisvei,' 'Vilniai' ir 'Peoples World.'"

Po **$5.00** aukavo **Charles Rucka,** Elizabeth, N. J. ir **Liet. Moterų Kliubas,** Cleveland, Ohio.

A. Taraška, Hartford, Conn., **$4.50.**

Po $4.00: Geo. Yankus, Detroit, Mich., **Frank Pakalnis,** Boston, Mass. ir **P. Ramonas,** Scotia, N. Y.

Po $3.00: Jonas Leimikis, Brooklyn, N. Y., **Vladas Danielius,** Easton, Pa. ir **John Mitchell,** Landsdown, Md.

Po $2.00: S. Šaltys, Rockford, Ill.; **S. A. Prenis,** Earlville, N. Y.; **J. Judžentas,** Bridgeport, Conn.; **Petras ir Elena Baranauskai,** Bridgeport, Conn.; **Simon Sanders,** Marlboro, N. Y.; **G. Pranskus,** Gardner, Mass.; **S. Sinkevich,** Watertown, Conn.; **Zigmas Jasekas,** New Britain, Conn.; **A. Gudzin,** Schenectady, N. Y.; **J. Matachunas,** Paterson, N. J.; **K. Danisevičius,** Waterbury, Conn.; **S. Baguskas,** Aliquippa, Pa.; **P. J. Martin,** Pittsburgh, Pa.; ir **S. J. Antanaitis,** Lewiston, Me.

Frank A. Miller, Flint, Mich., $1.25.

Po $1.00: Vladas Cigas, M. Sulskis ir Januškis, visi iš Easton, Pa.; J. Zekys, Rockford, Ill.; A. Verkutis, Woodhaven, N. Y.; M. Stakoff, Brooklyn, N. Y.; Ig. Bečis, Elizabeth, N. J.; L. Petrokas, Leechburg, Pa.; John Chelus, Perth Amboy, N. J.; M. Kaunas, Perkasie, Pa.;Petras Stankevich, Hollis, N. Y.; S. P.; Frank Zavis, Bethlehem, Pa.; Vincent Karlonas, Maspeth, N. Y.; F. Shuman, Farmington, Me.; Draugės Naravienė ir Motuzienė, iš Shenandoah, Pa.; A. Pakarklis, Athol, Mass.; P. Skirka, Montreal, Canada; J. Jurkštas, Montreal, Canada; Petras Šarka, Springfield, Ill.; C. Stašis, Sellersville, Pa.; J. Mardosa, J. Kamarauskas ir A. Dambauskas, iš Girardville, Pa.; Peter P. Thompson, Simpson, Pa.; M. Bendinskas, Summerlee, W. Va.; K. Stanislovaitienė, Waterbury, Conn.; Z. Koval, Jamaica, N. Y.; G. Kupčinskas, Minersville, Pa.; C. Stašinsky, New Kensington, Pa.

M. Latvėnas, S. Norwalk, Conn., 50c.

Gražus pluoštelis aukų. Tas turėtų priminti visiems dienraščiui "Laisvei" gero velijantiems, kad savo dienraščio reikalus reikia turėti mintyje taip lygiai, kaip savo paties gyvenimo reikalus.

Širdingai dėkojame už gražias aukas visiems, kurių vardai aukščiau atspausdinti.

"Laisvės" Administracija.

Skaitytojų Balsai

F. J. BAGOČIUS IR "THE HOUR"

"Vienybė," iš gruodžio 18 d., 1942 m., skelbia būk ir F. J. Bagočius traukias "The Hour" atsakomybėn už apšmeižimą SLA prezidento ir kitų lietuvių veikėjų; ten rašoma: "Anglų kalba einąs laikraštėlis, 'The Hour,' lietuvių komunistų 'painformuotas' buvo apšmeižęs S.L.A. Prezidentą F. J. Bagočių ir kitus lietuvių visuomenės veikėjus."

"Vienybė" toliaus tvirtina, būk tas pats laikraštis apšmeižė kai kuriuos rusų ir ukrainiečių vadus, kaip Černovą ir kt., vadindamas juos "hitlerininkais," gestapo agentais ir t.t. Černovas ir kiti "The Hour" patraukė į teismą, etc.

Iš kur "Vienybė" ėmė savo žinią nesvarbu, bet daviniai ryšium su byla prieš "The Hour" su teisybe gerokai prasilenkė. Štai kame dalykas.

Perskaitęs žinią "Vienybėje" paskambinau "The Hour" redaktoriui, Albert E. Kahn ir paklausiau ar teisybė, kad F. J. Bagočius jį traukia į teismą. Į tai, "The Hour" redaktorius atsakė: "Neteisybė, nes iki šiol pakvietimo į teismą nesu gavęs." O kaslink tvirtinimo būk "The Hour" "komunistų painformuotas buvo apšmeižęs SLA prezidentą, F. J. Bagočių, ir kitus lietuvių visuomenės veikėjus," tai dalykas toks:

Gruodžio 13 d., 1941 m., "The Hour" apie Bagočių pasakė, kad jis palaiko ryšius su fašistais ukrainiečiais ir su "Keleiviu."

Kuomet ukrainiečių, lietuvių ir kitų atstovai lankėsi Washingtone tikslu "supažindinimo Valstybės Departmento su tikruoju dalykų stoviu," tai redaktorius "The Hour" gavo iš Bostono keletą numerių "Keleivio," kuriame buvo smerkiami ir išjuokiami žydai. Tų žinių suteikėjas, iš Bostono, nesisakė, kad jisai yra komunistas, bet jisai tvirtino, kad esąs nusistatęs prieš žydų persekiojimą ir skerdynes. Prie progos "The Hour" informantas pastebėjo apie Bagočiaus glaudžius ryšius su "Keleiviu" ir labai abejojo apie Bagočiaus pasiryžimą supažindinti Valstybės Departmentą su "tikruoju dalykų stoviu."

Lapkričio mėnesy — Grigoriev, Monsvetov vs. "The Hour" nuskirtoje bylos dienoje lankiausi New Yorke aukščiausiame teisme, kur mačiau skundėjus, jų advokatą ir liūdininkus; kaltinamąjį "The Hour" redaktorių Kahn ir jo advokatą. Byla nebuvo viešai tardoma, nes "The Hour" redaktorius Albert A. Kahn, per savo advokatą, apsiėmė įtarimą atšaukti.

Atšaukimas buvo paskelbtas "The Hour" iš gruodžio 5 d., 1942 m.

Kaslink Černovą, tai jo reikalas visai teismo nepasiekė.

Tai tiek man apie tikrąjį "The Hour" bylos stovį yra žinoma, ir viskas, ką čia pasakiau, paremta ant davinių. Baigiant turiu pasakyti, jeigu Bagočius iki šiol "The Hour" atsakomybėn nepatraukė, tai nežinau kuomi remiantis jisai galėtų šį leidinį teisman patraukti, nes pagal New Yorko valstybės įstatymus už šmeižimą galima skųsti tiktai bėgyje vienų metų, o tas laikotarpis dabar jau praėjo. Žinoma, Bagočius, kaipo advokatas, turėtų apie tai žinoti. "Vienybės" už Bagočių užsistojimas, matyti, turėjo kitokį tikslą, nors turėtų žinoti, kad iš didelio griausmo lietaus nėra.

Kazys Pilėnas.

Japonijos lakūnas, paimtas į nelaisvę Guadalcanal saloje apklausinėjamas J. V. karininko.

Sveikinimas Dienraščio "Laisvės" Personalui

Brangūs Dienraščio "Laisvės" leidėjai: Naujų Metų proga nuoširdžiai linkiu jums sveikatos ir energijos tęsti tą naudingą ir prakilnų žmonijos apšvietos darbą.

Per daugelį metų mūsų dienraštis teisingais ir pamokinančiais raštais švietė lietuvius Amerikoje ir rodė kelią į geresnę ir laimingesnę ateitį. Kiekvienas, kuris skaito "Laisvę", tą supranta.

Sveikinu visus dienraščio bendradarbius ir tuos, kurie kuomi nors prisideda prie dienraščio palaikymo.

Lai gyvuoja dienraštis "Laisvė"!

Lai būna sunaikintas juodasis fašizmas 1943 metais!

J. Stigienė

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 SUMMER AVE. NEWARK, N. J.
Tel. Humboldt 2-7964

SUSIPAINIOJIMAS

Gerb. gydytojau, rašau dėl savo motinos ir turiu vilties, kad jūs galėsite jai ką patarti per "Laisvę".

Jai suėjo 66 metai, sveria 150 svarų, ūgio 4 pėdos ir 11 colių.

Gal prieš kokią pustrečių metų ją ištiko stabo liga (apopleksija) ir jai atėmė visą dešinę kūno pusę. Tai įvyko dėl jos aukšto kraujo slėgimo. Ji po truputėlį atgavo ranką ir kojį, bet jos koja tebėra labai silpna. Ji vaikštinėja apie namus, bet vis nedrįsta mėgint išeit ant gatvės.

Prieš kokią trejetą mėnesių jai įsimetė į kairę kojį lyg koks apsikrėtimas, virš dviejų vidurinių pirštų. Atsivėrė opa, ėjo gilyn, beveik iki pat papadei.

Pašaukiau gydytoją, ištyrė jos šlapimą ir rado truputį cukraus. Priskyrė tokios pilkos mostelės dėt ir sakė, kad tai ne apsikrėtimas, bet išeina iš jos bendros būklės. Esą visai menkai tevaikšto kojoj kraujas. Patarė, nevaikščiot ir priskyrė leisti po oda insuliną. Ir ta opa užgijo, bet toj vietoj jai tai skauda, tai degina, tai daigo, maudžia.

Ir jai labai viduriai užkietėję. Ir niekas jai to nepadeda. Be vaistų neina laukan.

Šiaip ji atrodo sveika, turi labai gerą apetitą. Kraujo slėgimas nuėjo žemyn. Ar negalėtumėt jai ko patarti dėl jos tos kojos. Dėkui.

Atsakymas.

Jos kojos nesmagumas yra tik dalis bendro pavekslo, jos viso organizmo būklės.

Gal jai **kraujo slėgimas** kiek ir nuėjo žemyn, **bet,** pagal vietos daktarą, **kraujo** apytaka kojoj tėra **visai** menka. Veikiausia ten **kraujagyslės** eina kietyn ir laipsniškai užanka, **užsikemša.** Čia blogojon pusėn **varo ir** ta nelaboji **šlapligė (cukrinė liga).**

Tegul motina nuolat vartoja su adata **insuliną, kaip** gydytojas patarė. Tegul neperdeda su maistu. Vely nedavalgo, negu persivalgo. Kai jai apetitas labai **geras,** tai geras bendras ženklas. Vis dėlto patarčiau **susilaikyt** ir nepersivalgyt. Ypač mažiau krakmolų ir saldžių daiktų.

Vitamino B mišinys jai daug padės visam organizmui, tai ir tai kojai. **Vitamin B Complex, capsules ar tablets,** tegul ima su maistu, laike kiekvieno valgymo, po keletą. Net ir tai jos šlapligei bus nuo to geriau, nes, tarp kitokių gerumų, **vitaminas B** padeda viduriams ir jų liaukoms geriau sunaudoti **angliavandžius** (krakmolus ir saldimus). Viduriams tegul ima **milk of magnesia,** taipgi sėmenų **(flax seed).** Kojį tegul kas brauko, masažuoja, šaltai ir karštai kompresuoja. **Diatermija, ultra - violetiniai** spinduliai, kojų tynės (maudynės) irgi gerai.

Kodėl Amerikai Reikia 7,500,000 Vyrų Armijos 1943 Metais?

Amerika yra pasiuntus jau milioną savo kariuomenės į užjūrius.

Jungtinių Valstijų vyriausybė pasibrėžė sudaryt armiją bent iš 7 milionų ir 500 tūkstančių kareivių ir 650 tūkstančių oficierių 1943 metais.

Kam reikia tokios didelės armijos? klausia tūli rudi laikraščiai ir politikieriai. Jie sako, kad Amerikai, girdi, užtektų kur kas mažesnės, bet gerai išlavintos ir drūčiai ginkluotos armijos. Taip šneka asmenys, kurie gal ir sutiktų hitlerizmą pamušti, bet nenori jo užmušti. Jie siekia taikos su fašistų Ašim per susiderėjimą, su nuolaidomis iš abiejų pusių, kad Vokietija su naciškais savo gaivalais ir po šio karo liktų gana stipri, ypač, grąsint Sovietų Sąjungai.

GENERALIO ŠTABO GALVOS ATSAKYMAS

Jungtinių Valstijų generalio štabo galva, generolas George C. Marshall pastaruoju laiku per spaudą paaiškino, kodėl šiai šaliai reikia 7,500,000 kareivių armijos 1943 m. Jis sako:

"Atsižvelgiant į Vokietijos ir Japonijos jėgas, Jungtinės Valstijos turi turėt tam tikro dydžio armiją. **Mes kariaujame, kad laimėt. o ne susitaikyt su nuolaidomis iš abiejų pusių. Šis karas neturi lygiomis išeiti.**

Per šešis mėnesius mes atydžiai tvirinėjome savo jėgas ir galimybes ir tėmiiome visa pasaulinę karinę padėtį, kol priėiome išvados, jog sekančiais metais mūsų armija turi būti padidinta iki pusaštunto miliono kareiviu. Aš nesakau, kad mes su 7,500,000 armija jau galėsime supliekt (fašistų) Ašį. Apskaičiavimas 1944 metams nebus gatavas iki ateinančio rugpjūčio mėnesio; tas apskaičiavimas galės būti tada jau tikriau padarytas, atsižiūrint į mūšiuose nukentėtus nuostolius.

AMERIKA TURI RYŠIŲ SU VISOMIS PASAULIO DALIMIS

Oro keliais mes esame susijungę su visomis pasaulio dalimis. Išskyrus palyginti siaurą vandens ruožtą tarp Australijos ir Indijos, amerikiniai susisiekimai apjuosia visą žemės rutulį. Net esantiems mūsų karo Departmente žmonėms sunku yra matyti šis paveikslas ištisai.

Kasdien vienoj ar kitoj Ramiojo Vandenyno saloj įvyksta smarki karinė eksplozija, tartum ugniakalnio išsiveržimas, ir mūsų laivynas sako, turime ten turėti savo kariuomenės. Mūsų laivynas užima kitą salą ir sako, turi tenai būti mūsų kariuomenės. Taip ir tikrai yra. Visur jinai būtinai reikalinga apsaugoti mūsų susisiekimams ir daryti žingsniams pirmyn.

MŪSŲ KARO STOVYKLOS APLINK VISĄ ŽEMĖS RUTULĮ

Mes statome dideles karines stovyklas aplink visą pasaulį—naujas stovyklas dabar Kasablankoj, Orane ir neužilgo, manau, statysime Bizertėj. Šiuo momentu mes ruošiame įrengimus savo lėktuvams ir karo laivynui Dakare. Mes turime milžiniškus įrengimus Persijos Įlankoje. Mes esame įsteigę karines bazes Raudonosios Jūros pakrantėse, iš pradžios paremt anglų veiksmam Viduriniuose Rytuose, o dabar pačioms mūsų oro jėgoms toje srityje. Mes pravedėme dvigubą kelią skersai ekvatorinės (pusiaujo) Afrikos. Mes, bendradarbiaujant Brazilijai, paruošėme įrengimus lėktuvams veikti šiauriniai-rytiniame Brazilijos kampe. Pozicijos mūsų žvalgams yra įtaisytos visose Himalajų kalnyno tarpkalnėse (Azijoj).

SAVO KARIŲ APRŪPINIMAS TOLIMUOSE KRAŠTUOSE

Kiekvienoj Ramiojo Vandenyno saloj, Aleutų salose, Greenlandijoj, Afrikoj, visur, kiekvienas mūsų kariuomenės dalinys turi turėti savo inžinierius, savo skyrius reikmenims parūpinti, taip pat savo medikales, sanitarines ir susižinojimų grupes. Ramiajame Vandenyne nėra viešųjų vandentiekių, iš kurių galima būtų gauti geriamojo vandens; Afrikoje mažai tėra kelių ar geležinkelių. Mažai ir retai kur ten pasitaiko tiltų, automobilių, aptarnavimo stočių, valgių krautuvių ar kitų panašių patogumų.

GRIEŽTAI SUSIKIBUS SU AŠIM, MŪSŲ PAREIGOS PASUNKĖS

Kada mes tikrai susikibsime su Vokietija ir Japonija, susidursime su uždaviniu ne tik savo jėgas užjūriuose palaikyti, bet ir naujais kariais pavaduoti nuostolius, kurių mums padarys mūšiai ir ligos. Eisenhower'is neteko 2,000 karių per keletą dienų. Tai buvo stebėtinai maži nuostoliai, bet sužeistieji turi būti iškraustyti, o jų pavaduotojai atgabenti. Besiplečiant kovai Afrikoje, ši mūsų darbo dalis eis vis sunkyn ir sunkyn. Mes neturime siaurint savo programos ore.

LAIVŲ KLAUSIMAS

Mūsų nustatymas pusaštunto miliono armijos yra susijęs su pergabenimu laivais labiau, negu su bet kuriuo kitu dalyku. Štai ką mes nutarėme: kur kas geriau turėti daugiau išlavintų kareivių, negu mes galėtume laivais persiųsti, nekaip turėti tuščius laivus, kuriais siųsti nėra išlavintos kariuomenės paremti komandieriams, kuomet tų komandierių jėgos gali būti sunaikintos, negaunant naujų išlavintų kareivių. Jeigu mes nebūtume apsvarstę laivų klausimo, tai būtų reikėję mus teisti, kaipo netinkamus savo pareigoms.

Mes greitai pritaikėme visus galimus būdus taupyti vietai laivuose ir visais būdais panaudoti gaunamas medžiagas. Mes įvedėme dvigubas loveles (vieną virš kitos) kareivinėse. Dabar Šiaurinėje Afrikoje esantieji mūsų kareiviai gyveno per ilgus mėnesius mažose palapinėse (šėtrose) pirm iškeliaujant į tą frontą, kad taip gyvendami jie užsigrūdintų-sukietėtų ir kad naujos divizijos galėtų naudotis jų patalpomis kareivinėse.

PATS ARMIJOS DIDINIMAS SULAIKO DAUG JĖGŲ

Dabar mes turime dvigubą uždavinį. Mes turime išlaikyt jau milžinišką karinę įstaigą. Antra, mes turime ją dar didint. Pats armijos didinimas sulaiko milioną vyrų nuo karo pareigų—vyrus, kurie yra lavinami, jų lavintojus, aptarnautojus, medikalius kariuomenės dalinius ir kitus, taipgi sulaiko vyrus oficierių mokyklose ir įvairiose specialėse mokyklose. O kada mes baigsime šią savo armijos didinimo programą, tai galėsime panaudot tuos vyrus kaipo pavaduotojus kovojančioms mūsų jėgoms.

O svarbiausia yra štai kas: nors mes galėtume greitai susiaurinti šią savo programą, tačiau visiškai negalima būtų ant greitųjų paruošt kariuomenės. Vienų metų ar daugiau laiko reikia prirengt tinkamas kovai divizijas."

AFRIKINIS MAHOGANY AUGA FLORIDOJ

Aukštos rūšies afrikinis mahogany (raudonmedis) yra prigijęs Floridos miškuose ir auga gana smarkiai. Paprastai mahogany medžiai auga iki 150 pėdų aukščio. Jų amžius — 200 metų. Iki šiol jie natūraliai augdavo Centralinėj ir Pietinėj Amerikoj ir tropiškoj Afrikoj. Jungtinių Valstijų, kad ir pačių pietinių pakraščių, oras buvo laikomas tam pervėsiu. Nepaisant to, tačiau, tapo padaryti bandymai augint tą medį Floridoj, kur oras yra jiems tinkamiausias. Pasirodo, kad Floridoj, Jungtinėse Valstijose, jie auga daug smarkiau, negu savo tėviškėj Afrikoj.

Seniausias iš visų pasodintų Floridoj mohagony medžių yra 12 metų senumo ir turi jau 8 colių liemenį ir apie 40 pėdų aukščio. Būdami tropiškų kraštų augalai, jie, tačiau, perkentėjo gana didelių šalnų, o vieną sykį net aštrų šaltį, kuomet temperatūra nupuolė iki 27 laipsnių F. Kol kas naujieji medžiai nebuvo užpulti nei vabalų, nei jokios ligos. **V. R.**

JAPONŲ GINKLAI

Japonų ginklai yra mišinys naujų ir nusenusių. Kiek žinoma, tik japonų karo didlaiviai yra ginkluoti didžiosiomis kanuolėmis, ir jokiuose pranešimuose apie jų armijos artileriją nėra minima didesnės kanuolės, kaip su šešių colių pločio gerklėmis.

Japonų pėstininkai vartoja dviejų rūšių šautuvus. Senieji Arisaka šautuvai yra tokie pat, kaip ir prieš 38 metus. Jie užtaisomi penkiomis kulkomis vienu kartu; kulkos yra pusseptinto milimetro storio, kuomet dauguma kitų kraštų armijų vartoja apie aštuonių milimetrų storio šautuvines kulkas. Iš Arisaka šautuvo galima vidutiniai gerai pataikyti tik per 600 jardų.

Naujesni to paties vardo japoniški šautuvai turi 31-nus metus amžiaus, yra trumpesni už senuosius ir dar sunkiau pataiko į taikinį. Vieni ir kiti vartoja tas pačias kulkas.

REVOLVERIAI

Automatiški japonų revolveriai yra kopija vokiečių Parabellum (Luger) modelio septyniolikos metų senumo, užtaisomi septyniomis bei aštuoniomis kulkomis, turinčiomis septynis bei aštuonis milimetrus storio. Tai visai geri revolveriai. Bet tiesioginiai susidūrus su priešu, japonas oficierius retai kada šaudo iš revolverio; jis greičiau kovoja savo riestu vienašmeniu kardu.

LENGVIEJI IR SUNKIEJI KULKASVAIDŽIAI

Lengvuosius kulkasvaidžius japonai turi gerus. Šie kulkasvaidžiai sveria tik po 22 svarus ir pusę, yra oru vėdinami ir iššauna 450 kulkų per minutę.

Didysis japonų kulkasvaidis, nukopijuotas nuo 1914 m. amerikinio Hotchkiss kulkasvaidžio modelio, taip pat yra oru vėdinamas, sveria 67, o jo pastolas dar 60 svarų. Bet mūšiams šis kulkasvaidis vargu yra kiek geresnis už lengvąjį japonų kulkasvaidį.

MORTIROS

Japonų pėstininkai vartoja daug lengvųjų mortirų, sekdami vokiečių pavyzdžiu. Tokia mortira tesveria tik 10 svarų ir pusę, per minutę paleidžia po porą desėtkų sviedinių, sveriančių po du svarus, ir siekia per 550 jardų. Didesnės mortiros sveria po 116 svarų ir daugiau ir šaudo apie penkių iki 14 svarų šoviniais, lekiančiais vieną iki dviejų mylių. Mortiros yra vieni iš sekmingiausių Japonijos ginklų.

PRIEŠTANKINĖS IR PRIEŠLĖKTUVINĖS PATRANKOS

Prieštankinės japonų kanuolės šaudo pusantro svaro šoviniais ir tegali prakirst tik lengvųjų tankų šarvus. Todėl jie, suprantama, turi vartot artilerijos kanuoles prieš didžiuosius priešų tankus.

Vienos priešorlaivinės japonų kanuolės su trijų colių gerklėmis iššauna per minutę po 25 sviedinius, sveriančius 14 svarų ir pusę ir lekiančius 10,000 jardų aukštyn. Didesnės, 105-milimetrinės priešorlaivinės japonų kanuolės per minutę paleidžia po 15 šovinių, sveriančių po 35 svarus ir siekiančių 13,000 jardų aukštyn.

SUNKIOJI ARTILERIJA

Japonija 1937 m. teturėjo tik tris pulkus ginkluotus didesnėmis kanuolėmis su 155 iki 240 milimetrų gerklėmis, šaudančiomis per 12,000 iki 16,000 jardų, ir tiktai kelias kanuoles su 300 milimetrų (12 colių) ir 410 milim. (16 colių ir pusės) gerklėmis. Šios kanuolės taip pat yra vokiškų modelių pemėgdžiojimai.

N. K.

Ginklai ir Žmonės -- Justo Paleckio Kalba

Techniški įrengimai ir žmonės kare tai nėra tas pats dalykas, kas liečia mūšių laimėjimą, sakė Justas Paleckis, Lietuvos Tarybinės Respublikos Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininkas ir Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos prezidiumo vice-pirmininkas, kalbėdamas lapkričio 17 d. iškilmėje, kur buvo dalinami ordinai ir medaliai pasižymėjusiem Raudonosios Armijos kariam.

PALECKIO KALBA:

"Draugai, tarp tų, kurie gaunate šias dovanas, mes matome daugumą Raudonosios Armijos technikinių karių. Tačiaus, tai yra pripažinta tiesa, jog techniški įrengimai ne viską išsprendžia. Svarbiausias dalykas tai žmogus.

Aišku, jog nieko gero nebūtų net iš puikiausių technikinių pabūklų, jeigu mes juos paduotume bailiam arba tiem, kurie nemoka juos naudoti. Bet vyrai, kurie prie technikinių įrengimų prideda savo karžygiškumą, narsą, išsilavinimą ir pasiaukojimą, tai gali laimėt prieš bet kokias klūtis ir sunkenybes.

Mes matėme atsitikimų, ypač pradinėje šio karo dalyje, kur keli priešų tankai galėdavo sukelt persigandimą ištisuose armijos junginiuose; iš antros gi pusės, mes matome vis daugiau ir daugiau pavyzdžių, kur tvirtas, vyriškas, išsilavinęs vartoti ginklą kovotojas, pats vienas išstoja mūšin prieš fašistų tanką arba net prieš kelis tankus ir laimi mūšį.

Draugai! Mūsų kraštas per Stalino Penkmetinių Planų trumpą laiką turėjo labai didelių pasisekimų, kurdamas savo pramonę. Ramūs Sovietų žmonės pastatė šią pramonę atsidavusiu ir atkakliu savo darbu. O kelių mėnesių eigoje nuo šio patriotinio karo pradžios mes matėme, kaip tie patys žmonės puikiai išmoko karinės technikos, patys tapo karo reikalų specialistais ir, gindami savo tėvynę, parodo nepalyginamą didvyrybę ir stiprybę, kuri stebina visą pasaulį. Jie taip pat įrodė, kad jie išmoko sumušt savo priešus.

Draugo Stalino įsakymai meistriškai išmokt karinės technikos, tapt specialistais savo ginklų vartojime, dar stipriau laikytis drausmės (disciplinos)—tie įsakymai yra tikrai vykdomi.

Visi turi vadovautis viena minčia—tapti specialistais savo srityje ir neatlaidžiai darbuotis, kad aukščiau išsilavint teoriniai ir praktikiniai. Kiekvienas kareivis privalo dėti pastangas išsilavint į šaulius-snaiperius, o kiekvienas šaulys turi stengtis nušaut bent šimtą fašistų. Kiekvienas kovotojas privalo būti pasiryžęs laimėti, kada jis susiduria su priešų tanku.

Lai kiekvienas mūsų lakūnas stengiasi pasiekt tokį išsilavinimą ir narsą, kaip kad turėjo Valerijus Čkalovas. Lai kiekvienas tankistas, kulkasvaidininkas, darbininkas, inžinierius dirba su didžiausiu pajėgumu, pavartodamas visą techniknį išsilavinimą, kokį tik jis gali: tatai priartins valandą, kada mes laimėsime galutinąją pergalę.

Vokiečių generolas Ludendorfas kadaise kalbėjo "apie juodąją dieną vokiečių armijai." Taip dabar vokiečių fašistai žlembia dėl juodos žiemos vokiečių armijai.

Aš manau, kad mūsų Raudonoji Armija, užartavota ugningame patriotiniame kare, ruošia—su partizanų pagalba ir mūsų talkininkų parama—dar juodesnę žiemą fašistinei armijai. Taip, turbūt, ir pavasaris ir vasara nebus jiem nėkiek smagesnis laikas.

Dalis vokiečių banditų giliai įsiveržė į mūsų kraštą ir tvirtina, kad jie niekuomet ir jokiu būdu nepasitrauks iš jo. Iš dalies tatai tiesa, nes jie bus negyvi, ir negalės pasitraukti.

Tokios daugybės priešų kaulai pūva palaidoti Rusijos žemėje; bus surasta vieta ir vokiečių fašistų kaulams."

ALKOHOLIZMAS IR EVOLIUCIJA

Gyvenimo patyrimai mums rodo, jog geriamasis alkoholis yra žmogaus priešas, bet dr. Ferdinand C. Helwig ir W. Hall Smith 1939 m. išleido knygą, pavadintą "Alkoholis, Žmogaus Tarnas" (Liquor, the Servant of Man). Tiedu rašytojai parodymui, kaip alkoholis tarnaujas ar galįs tarnauti žmogui, paduoda ir bandymus, kuriuos profesorius Charles R. Stockard per penkiolika metų darė ant baltųjų žiurkių, norėdamas susekti, kaip alkoholis atsiliepia jų amžiui ir veislei.

Prof. Stockardas paėmė dvi grupes žiurkių visai tos pačios veislės, ir tokio pat amžiaus. Pirm pradėdamas tyrimus, jis patikrino visų tų žiurkių veislingumą. Viena grupė žiurkių buvo blaivai laikoma, o kita nuolat svaiginama alkoholio garais. Antrosios grupės žiurkės, todėl, visuomet buvo girtos. Profesorius nedavė jom gert alkoholio, nes tai, sako, būtų blogai paveikę jų vidurius ir pagadinę virškinimo sistemą. Taigi jos tegavo alkoholį tik įkvėpuoti pavidale garų.

Pasirodė štai kas. Girtos žiurkės gyveno vidutiniai tiek pat, kaip ir blaivininkės. Pastipus joms buvo daroma skrodimai ir tyriama plaučiai, širdys, kepenys, inkstai ir kiti organai. Sakoma, kad nepastebėta jokio skirtumo tarp blaivininkių ir girtuoklių organų.

Bet kas liečia kūdikių gimdymą, pasirodė didelis skirtumas. Girtos žiurkės gimdė kur kas daugiau negyvų kūdikių ir tokių, kurie po gimimo greitai nugaišo. Taip dėjosi ir su antros ir trečios kartos girtomis pataitėmis. Bet išlikę gyvi jų vaikai apskritai nesiskyrė nuo blaivininkių vaikų.

Ketvirtoje kartoje jau pasirodė vienas žymus skirtumas. Nors girtos pataitės vis dar gimdė daugiau negyvų kūdikių, negu blaiviosios, tačiau, išlikę gyvent žiurkučiai buvo sveikesni, stipresni ir išaugo į smarkesnes žiurkes, negu blaivininkių vaikai. Tokios pasekmės buvę patikrintos bandymais ant penkių tūkstančių žiurkių. Panašiai išėję alkoholio bandymai ir ant varlių, kralikų ir naminių paukščių.

Kai kurie komerciniai laikraščiai darė iš to išvadą, kad alkoholio gėrimas tarnaujas ir žmonių evoliucijai — jų veislės stiprinimui. Nes silpnesnieji alkoholikų gemalai dažniau ateina pasaulin negyvi arba miršta neužilgo po gimimo, o išlieka gyventi ir veistis tik patys drūtieji ir smarkieji.

Bet ką gi tikrumoje čia alkoholizmas reiškia? Nagi, fiziniai silpnesnių, dar negimusių ar vos gimusių kūdikių žudymą.

Tyriant tūkstančius žiurkių, buvo apeita alkoholio gėrimas; jos gavo jį tik uostymu ir kvėpavimu. Bet nėra tokio žmogaus, kuris eitų į saliūną tik uostyti alkoholį ar kvėpuot jo garus. Alkoholio mėgėjai geria jį, o perdaug geriant, tikrai gadina savo viršikinimo sistemą, kepenis ir kitus organus, ką parodė skrodimai tūkstančių alkoholikų lavonų.

N. M.

"Kaip Žmogus Storojies, Vis Kitaip Stojas"

Tai švento Jobo giesmės žodžiai, kurie tankiai išsipildo ir pačiam vargšų gyvenime. Tačiaus, kad tie Jobo žodžiai nuplaka ir tokius didelius vyrus, kaip Hitleris, tai jau — linksminkis dangau, šokit dvasios šventos! Skaitykit Hitlerio spyčių ištraukas, kada ir ką jis sakė, kaip storojosi ir kaip stojosi?

Gruodžio 30, 1939: "Visi vokiečiai eikite su manim, o garbingą pergalę aš užtikrinu!" Bet dar ir šiandien tos pergalės nesimato.

Rugsėjo 4, 1940: "Dar mums nenuėjus, Anglija jau perlaužta pusiau! Jeigu anglai sako, kad aš neateisiu, tai mano atsakymas yra: Laikykite rankoves pasiraitoję, aš ateinu!" Bet ne Hitleris nuėjo į Angliją, o anglai pas jį į Afriką. Gi kada anglai ir amerikonai pradės mėtyti "keptus karvelius" ant Berlyno, tada bus fliuktų ir farfliuktų.

Gruodžio 31, 1940: "Ateinanti metai vokiečiam atneš dar negirdėtą triumfą karų istorijoj! Mūsų armijos, laivyno ir oro laivyno spėkos, taps viršgamtiška spėka! Po ta spėka visi karo kriminalistai bus sutrėkšti! Duodu žodį, kad ant kožnos bombos, numestos ant mūs, mes numesim šimtą bombų ant jų!" Tačiaus stojosi visai priešingai. Kuomet anglai ir amerikonai numeta šimtą bombų ant Vokietijos miestų, tai Hitlerio lėktuvas atlekia į Angliją viešnagėsna tik su viena bombuke.

Sausio 30, 1941: "Šie metai, tai bus istoriški metai, naujos Europos sukūrimo. Tai metai, kame bus sutriuškinti visi tyronai, o išlaisvinta visa Europa!" Vienok į tą Europą, tai tik pripuolamai jisai buvo įšokęs, kaip tas oželis į rūtų daržą ir būkite tikri, kad jis bus išvytas ne tik botagu, — bet — mazgotėmis, šluotomis, grėbliais, šakėmis, dalgiais ir dar kitokiais įnagiais.

Kovo 16, 1941: "Nuo šiandien mano svajonės jau virsta tikrove. Mūsų siekiai, pradėti praeitais metais jau arti prie tikslo ir mano duotas žodis, stojasi kūnu!" Čia tai jau turime pripažint, kad Hitlerio žodis išsipildė, nes nacių kūnų kalnai išaugo prie Maskvos ir Stalingrado bromų.

Spalio 3, 1941: "Birželio 22-rą dieną mes parodėme savo spėkas Rusijai ir viskas eina pagal planą. Priešas jau klaupiasi ant kelių, kelia rankas aukštyn ir prašo susimylėjimo. Bet pas vokiečius nėra atgailos priešui!" Bet man regis, kad Hitleris, ar tik nebus tas duobkasys, kuris kitam duobę bekasdamas, pats į ją įsiragožiuos?

Lapkričio 8, 1941: "Nė viena imperija į taip trumpą laiką dar nebuvo taip sulaužyta, kaip Sovietų Rusija! Galiu jums užtikrinti, kad ta gangrina (bolševizmas) iš Europos kūno bus išpjauta ir visa Europa nuo tos ligos bus išgydyta ant tūkstančio metų laiko!" Su bolševizmu, kaip dedama. Bet Hitleriui sprandą nusukus, nacizmas bus palaidotas iki sūdnos dienos.

Gruodžio 31, 1941: "Su Naujais Metais, aš kreipiuosi į tave, visogalis dieve, apsaugok mano žmones ir mano užkariautas tautas!" Tai, mat, kaip Sovietų fronte pasidarė perkaršta, jis, atsiminęs dievą, šaukėsi sau į pagalbą.

Kovo 15, 1942: "Bet vieną, ką aš tikrai žinau, tai tą: jei bolševikai ir jų talkininkai nebus sutriuškinti šią žiemą, tai jie bus du syk greičiau sumušti ateinančią vasarą." Na, o kaip stojosi? Praėjo vasara ir atėjo kita žiema, o Hitleris, palikęs Kaukazo aliejų ir, nei šuo uodegą pabrukęs, tik savo piktus dantis rodydamas — bindzina Vokietijos link.

Balandžio 6, 1942: "Jei ponas Churchill pradėjo bombarduoti Vokietiją, aš atsakysiu bomba prieš bombą iki pati Anglija nebus sudaužyta į drebėzgus!" Na, o kur tas šimtas bombų dingo, prieš vieną anglų bombą?

Rugsėjo 30, 1942: "Šie metai pro mano akis prabėgo kaip repeticija, prieš didžiulį perstatymą. Nieko pragaištingesnio jau negali atsitikti, kaip prakeiktos Rusijos žiemos! Vokiečiams tenka pasirinkti vieną iš dviejų— visišką ir garbingą pergalę, ar gėdą ir pažeminimą. Bet mūs pasiryžimas lai būna nenugalimas! Nugalėkime žiemą, o priešas bus nugalėtas!"

Tai šitaip Hitleris giedojo iki rugsėjo 30 dienos šių metų ir tik viena jo pranašystė išsipildė, tai kalnai nacių kūnų, Sovietų fronte. Tačiau jis ir pakartas, jei galėtų kalbėt, sakytų: "Jei jūs nebūtūmėte mane pakorę, aš būčiau laimėjęs karą."

Senas Vincas.

Bridgeport, Conn.

Lietuviai Veikia Bendrai Geram Tikslui

Iš 9 draugijų atstovybė susiorganizavo su tikslu, kad suteikti reikalingą paramą Amerikos Raudonajam Kryžiui. Bridgeporto lietuvių vardu, nuo draugijų atstovai susirinkę įsteigė pastovų komitetą, kuris varo darbą pirmyn sukėlimui finansų pasibrėžtam tikslui.

Komitetas susideda iš sekamų asmenų: pirm. J. Mockaitis, vice-pirm. H. Tamošiūnienė, rašt. V. Ambrazaitis, ižd. A. Sapiega. Iš tarpo atstovų atsirado daugelis energingų ir darbščių žmonių, kurie surinko pasekmingai dideles sumas aukų tarpe lietuvių ir kurie pasiekė svetimtaučius. Geriausiais rinkėjais pasirodė moterys ir merginos. Taipgi draugijos aukavo po nemažą sumą tam geram tikslui.

Pasekmingai pavyko surengta pramoga tam tikslui. Įvyko lapkr. 21 d., š. m., Šv. Jurgio parapijos salėj, kur susirinko gana skaitlingas suėjimas. Į programą buvo pakviesti pakalbėti klebonas Kazlauskas, miesto majoras McLevy ir Raudonojo Kryžiaus atstovai. Bet pastarasis neatsilankė. Į majoro vietą atsilankė miesto raštinės vedėjas Švoskof. Pasakė trumpas prakalbas kl. Kazlauskas ir kiti kalbėtojai. Ši pramoga davė gerą pelną.

Iki šiam laikui sukelta dovanų arti tūkstančio dolerių. Atstovų susirinkime, laikytam gruodžio 13 d., 1942, didžiuma pasireiškė, kad turim sukelti pilnai tūkstantinę. Tada sužinosime iš Raudonojo Kryžiaus oficialų, koki reikmenys yra reikalingiausi šiuo laiku.

Reporteris.

ALDLD Reikalai

Finansinė Atskaita už Spalį, Lapkr. ir Gruodį, 1942.
Spalių Mėn. Įplaukos:

Kp.	Kas prisiuntė Miestas	Suma
94	K. Urbonas, Kenosha	$9.80
190	Dr. J. N. Simans, Cleve.	7.90
131	M. Arminas, Saginaw	24.05
48	B. Valukas, Mahanoy City	6.00
92	A. Dočkus, Cicero	4.60
33	J. Urbonas, Pittsburgh	10.60
81	O. Depsienė, Brooklyn	3.20
52	J. K. Alvinas, Detroit	50.10
57	J. Jasiunas, Cleveland	6.20
6	Geo. Šimaitis, Montello	16.80
29	J. Kelly, Rochester	4.00
87	D. P. Lekavičius, Pittsb.	8.60
70	J. Lieponis, Dedham	4.50
63	A. Arrison, Bridgeport	16.60
—	P. Pakalniškis, Maspeth	2.00
—	V. Jakštys, Gibbstown	1.00
10	J. Smitienė, Philadelphia	17.50
88	V. Kelmelis, Torrington	2.00
—	K. Sabutis, Waterbury	1.00
—	K. Maziliauskas, Bayonne	.25
1	K. Rušinskienė, Brooklyn	14.50
90	P. Sodeikis, Youngstown	1.60
26	P. Kuosevičius, Collinsville	7.90
132	F. Kavaliauskienė, Tacoma	3.00
Pav.	Mary Miller, Mounsville	1.50
2	G. Lekas, Boston	10.10
62	J. Levas, Stoughton	11.50
146	E. Arlauskas, Chicago	11.00
3	P. Lankienė, Denver	1.75
43	B. Radzevičius, W. Barre	10.80
136	F. Shimkus, Kearny	10.20
68	J. Vilčinskas, Hartford	6.10
34	S. Puidokas, Rumford	19.50
Pav.	J. Jackim, Staten Island	2.00
133	A. J. Pranaitis, Camden	2.50
81	O. Depsas, Brooklyn	2.20
135	J. Vitkunas, Nanticoke	3.00
50	J. Bullis, Rochester	3.10
103	M. Kazlauskienė, Hudson	1.60
9	J. A. Krasauskas, Norwood	3.60
12	A. Valinčius, Pittston	18.00
KVK	P. Kisiel, Montreal	28.00
Pav.	J. Dirvelis, Jackson, H.	1.50
—	K. Mikolaitis, Baltimore	2.00

Viso įplaukė $373.65

Spalių Mėnesio Išeigos:

Sekretoriaus ir knygio alga už spalių mėnesį	$66.50
Atmokėta prenumerata	2.00
Atmokėta aukų SSSR medikalei pagelbai	14.15
Už atspausdinimą laiškų	1.77
Už knygų persiuntimą į Kan.	50.00
Už "Šviesos" išsiuntimą ir vajaus išeigos	53.00
Aukos anti-fašistų pagelbai	15.00
Valaičio ir Smito kelionės lėšos į Centro posėdį	13.65
Atmokėta aukos anti-fašistų pagelbai	7.00
Už 1942 m. knygos spausd.	$100.00
Atmokėta "L." prenumeratos	12.00
Už knygų pasiuntimą į Kan.	35.00
Atmokėta prenumeratos	1.00
Už pašto ženklelius	3.00
Viso išmokėta	$374.07

Sutrauka:

Balansas buvo	$214.76
Spalių įplaukos	$373.65
Kartu	$588.41
Spalių išeigos	$374.07
Balansas	$214.34

Lapkričio Mėnesio Įplaukos:

Kp.	Kas prisiuntė Miestas	Suma
32	J. Didjunas, New Haven	$11.20
28	M. Strižauskienė, Waterb.	13.70
149	J. Butvilas, Phila.	8.20
198	S. Kaross, Oakland	6.40
52	J. K. Alvinas, Detroit	6.40
Pav.	P. A. Vizbar, Anson	2.00
2	G. Lekas, So. Boston	4.70
133	C. Bakshas, Camden	1.75
142	V. Jakštys, Riverside	1.50
40	M. Mažeika, McKees Rocks	1.50
Pav.	M. Grozan, Cranford	1.60
30	A. Lipčius, Chester	6.10
Aps. 6.	A. Lipčius, Chester	2.00
98	St. Juozapaitis, Burlington	6.45
116	A. J. Matukaitis, Chicago	12.70
104	K. Guzevich, Chicago	14.80
86	A. Pasilik, Chicago	8.00
50	J. Bullis, Rochester	1.50
17	A. Pikunas, Shenandoah	2.00
141	L. Tureikis, Phila.	16.00
87	D. Lekavičius, Pittsburgh	4.70
150	A. Šešelgis, Chicago	1.60
13	F. Urba, Easton	4.50
54	C. Audriunas, Elizabeth	7.70
147	J. Weiss, Brooklyn, N. Y.	1.50
5	V. J. Kasparas, Newark	3.10
84	S. Wolf, Paterson, N. J.	.50
1	K. Rušinskienė, B'klyn	31.00
68	J. Vilčinskas, Hartford	6.50
20	St. Jasilionis, Binghamton	2.00
188	A. Dapšis, Detroit	1.90
11	V. Jančius, Worcester	10.50
39	P. Šlekaitis, Scranton	3.20
Aps. 3,	O. Giraitienė, Hartford	35.00
59	F. Švelnis, Akron	7.70
KVK	P. Matul, Montreal	174.00
—	N. Bubin, Phila.	1.00
5	V. J. Kasparas, Newark	5.35
50	J. Bullis, Rochester	4.80
185	V. Paukštys, R. Hill	1.50
24	K. Bender, Brooklyn	5.80

Viso įplaukė $442.35

Lapkričio Mėn. Išeigos:

Knygiaus ir Sek. alga už lapk	$66.50
Knygos "Am. Dem. Steig." ekspedicija	101.00
Atmokėta "L." auka	.50
Už anglų knygas	2.58
Jaunuoliams pirkta anglų kalba knygų	21.25
Atmokėta "L." prenum.	10.50
Atmokėta anti-fašistams aukos	5.00
Už knygas jaunuoliams	3.76
Atmokėta aukos SSSR med. pagelbai	10.00
Atmokėta aukos anti-fašist.	15.00
Atmokėta "Laisvei"	14.00
Atmokėta "Viniai"	41.00
Atmokėta Moterų skyrių bilos	12.70
Už atspausdinimą 500 konvertų	2.28
Už anglų knygas	3.24
Už atspausdinimą 175 laiškų organizacijoms	3.03
Viso išmokėta	$312.34

Sutrauka:

Balansas	$214.34
Lapkričio įplaukos	$442.35
Kartu	$656.69
Lapkričio išeigos	$312.34
Balansas	$344.35

Gruodžio Mėn. Įplaukos:

Kp.	Kas prisiuntė Miestas	Suma
—	K. Čiurlis, Bayonne	5.00
—	P. Dainis, Clinton	1.00
81	S. Kazokytė, Brooklyn	7.60
147	M. Paulavičienė, Kearny	1.50
55	A. Sakalauskas, Brooklyn	4.00
—	Z. Jasekas, N. Britain	2.00
52	J. K. Alvinas, Detroit	12.30
145	M. Bush, Los Angeles	4.60
180	Geo. Urbon, Wilmerding	2.00
87	Šimkienė, Pittsburgh	1.50
91	A. Gudžin, Schenectady	1.50
63	A. Jocis, Bridgeport	3.00
2	Geo. Lekas, So. Boston	7.00
44	J. Blažionis, Lowell	1.60
22	J. Strepeika, Cleveland	33.20
5	V. J. Kasper, Newark	4.50
17	P. Eidukevičius, Shenand.	3.00
Pav.	F. Zavis, Bethlehem	3.00
Pav.	V. Kazokaitis, Des Moin.	3.00
78	J. A. Samulenas, Fitchburg	4.70
51	J. Rubas, Middlefield	8.90
—	Račkus, Brooklyn	1.00
63	J. J. Mockaitis, Bridgeport	3.00
138	P. Cibulskas, Maspeth	3.20
Pav.	P. A. Jatul, Stoughton	1.50
—	N. Pakalniškis, Brooklyn	3.00
1	P. Bukšnys, Brooklyn	.25
Apsk. & Geo.	Šimaitis, Mont.	10.00
184	F. Beržanskas, Cudahy	9.20
161	M. Baltrušaitis, Seattle	4.20
133	C. Bakshas, Camden	4.00
98	S. Yuozapaitis, Burlington	1.50
32	J. Didžiūnas, N. Haven	3.00
66	P. Rinkevičius, G. Rapids	11.20
11	V. Jančius, Worcester	1.60
180	A. Sviežauskas, Wilmerd.	2.00
185	V. Paukštys, R. Hill	1.50
Pav.	F. A. Mille, Flint	1.75
Pav.	M. Miller, Moundsville	2.00
7	P. Jurkonis, Springfield	2.50

Viso įplaukė $181.30

Gruodžio Mėn. Išeigos:

Sekr. ir kn. alga už gruodį	$66.50
Knygos "Amer. Dem. Steigėjai" ekspedicija	65.00
Atmokėta "L." bila	6.75
Raštinei pirkta reikmenų	7.33
Anglų knygų pirkta jaunuol.	31.50
Knygų pirkta jaun.	4.26
Knyg. išlaidos	6.50
Už "Šviesos" reikalu atvirutes	6.00
Už atspausdinimą "Šv." N. 4	234.55
Už anglų knygas jaunuoliams	12.74
Viso išleista	$441.13

Sutrauka:

Balansas buvo	$344.45
Gruodžio įplaukos	181.30
Kartu	$525.75
Gruodžio išeigos	441.13
Balansas	$84.62

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekretorius.
Jieva Mizara,
ALDLD CK. Iždininkė.

Gardner, Mass.

Gruodžio 17 d. kalbėjo F. Abekas. Žmonių buvo nemažai ir visi atydžiai klausėsi, nes Abekas labai gražiai kalbėjo. Tai buvo faktų istoriška prakalba.

Buvo renkamos aukos paramai dienraščio "Vilnies". Aukavo sekančiai: G. Pranskas $5, taipgi G. Pranskas nepamiršo ir "Laisvės". Dėl "Laisvės" aukavo $2. V. Bartulis aukavo $2, M. Šlekienė $1.50. Po $1: K. Balsevičius, M. Šleiva, P. Netsel, K. Šlegeris, A. Puida, V. Kalanta, J. Aukštikalnis, A. Rainis, A. Glebavičius, I. Granskis, J. Stružas, P. Jasinskas. Po 50c.: J, Sargutas, P. Kuliaskas, J. Bernadis ir A. Žekonis. Po 25c.: P. Jodaitis, O. Jodaitienė, O. Balsiavičienė, O. Bačiukonė, B. Netselienė, A. Grubinskas, P. Pisaruk, G. Matusevič, E. Punienė, V. Nalevaika, O. Šleivienė ir O. Pranskienė.

Viso surinkta $26.45 ir priduota F. Abekui.

Komitetas.

Redakcijos Atsakymas

Jonui Paredmai, Lowell, Mass. — Apie to jūsų majoro apsišmugeliavimą jau buvo "Laisvėje" rašyta gana seniai. Vis tiek ačiu už prisiuntimą iškarpos iš vietinio laikraščio.

Philadelphia, Pa.

Išleistuvės Drg. Felikso Balčiūno į Šios Šalies Kariuomenę

Gruodžio 13 d. drg. Balčiūno dėdė ir teta, "Laisvės" skaitytojai, drg. Petras Bulota ir Amilė Bulotienė, surengė išleistuves Feliksui, kuris išvyko kariuomenėn gruodžio 15 d.

Išleistuvių pokylį surengė savo name ir užsikvietė savo gimines ir draugus. Kad pagerbus ir palinkėjus Feliksui teko į svečius pakalbėti jo atsisveikinimui, o jo atsisveikinimui pagarba ta gali būti geriausia, tai kad mes visi jo pagerbimui paaukotume Sovietų Sąjungos pagelbai. Visi svečiai mielai pritarė ir aukų pasekmės buvo tokios: Felikso teta Amilė Bulotienė paaukavo $25; Feliksas Balčiūnas pats paaukavo $5, Petras Bulota, Felikso dėdė, aukavo $5, A. J. Smitas aukavo $5, Julis Ražinas aukavo $5, J. Smitienė aukavo $2, Ona Balčiūnienė aukavo $1, S. Baltrūnas aukavo $1, D. Balio aukavo $1, Simonas Baltrūnas aukavo $1. Viso suaukavo $51 tos šalies didvyrių medikamentam, kurie palaužė Hitlerio nugarkaulį. Tai gražus pagerbimas einančiam kovotojui musti bestijas nacius-fašistus.

Feliksas Balčiūnas šiais metais buvo vietinių organizacijų Veikiančio Komiteto sekretorius ir ALDLD 10 kuopos sekretorius.

Petras Bulota yra senas "Laisvės" skaitytojas ir buvęs senas Lietuvių Socialistų Sąjungos steigėjas. Pastaruoju laiku Petras turi valgomų daiktų gražią krautuvę ir biznį daro iš svetimtaučių. Tai yra sąmoningas rėmėjas ir giliai sekąs politiką.

Browderio Prakalbos Gerai Pavyko

Gruodžio 10 d., Komunistų Partijos 3-čias Distriktas surengė prakalbas Earl Browderiui, į kurias žmonių atsilankė virš 11,000, Market Arenoje. Browderis pasakė puikią prakalbą apie esantį karą. Jis puikiai išanalizavo, kaip šioje šalyje kenkia karo vedimui reakcijonieriai-"apyseriai," kurie trokšta, kad Hitleris išlaimėtų karą. Manau, kad jo prakalba tilps "Daily Workery." Kas iš lietuvių buvo ant prakalbų, visi džiaugėsi turtinga prakalba.

Kaip Žmonės Žiūri į Smetonai Surengtas Prakalbas?

Po Smetonos prakalbų M. Sūnus aprašė "Laisvėje" visų prakalbų programą, kaip Smetona buvo priimtas Philadelphijoj. Toj korespondencijoj buvo daug kas nutylėta, todėl reikalinga ją dapildyti, nes buvusieji žmonės nepatenkinti, kodėl užtylėta apie graborių Kavaliauską, kuris Smetoną pasitiko ir tą "ekselenciją" nusigabeno net pas majorą ir net atvaizdai Smetonos su Kavaliausko tilpo dienraštyj "The Evening Bulletin," lapkričio 28 d. Į Kavaliauską vietiniai lietuviai žiūrėjo kaipo į rimtą, socialį žmogų liūdėsio valandoje, gi po šių kraugerio diktatoriaus Smetonos sorkiškų ceremonijų, jis pajus didelį nusivylimą vietinių lietuvių ir praradimą simpatijos tarpe laisvę mylinčių žmonių.

Visos Philadelphijos organizacijos ir parapijos atsisakė surengti Smetonai prakalbas, ir kas pagaliau jas surengė? Koks tai Philadelphijos "Lietuvių Vietinis Komitetas," į kurį įeina: pirm. W. Paschall, vice-pirm. K. Zadeiko, ižd. K. Žemaitis ir sekr. J. Gustas. W. Paschall išėmė iš miesto leidimą. Buvusieji žmonės bjaurisi Smetona ir smetonlaižiais, kurie surengė jam prakalbas. Kodėl mūsų žmonės — mūsų "Laisvės" skaitytojai ir organizacijų nariai ėjo pažiūrėti to kraugerio, kuris Lietuvoje paskerdė Kazį Giedrį, kuris gyveno Philadelphijoje? Kodėl prieš Smetoną nusiteikę lietuviai ėjo ir sudarė Smetonai publiką ir jo prestyžą parėmė, apie kurį tie smetonlaižiai dabar plepa po visą miestą?

Smetonininkai surinko Smetonai tik $135. Smetona veikiausiai surūgs čia Amerikoje ir ta smarvė nematys Lietuvos čystos žemės.

Rep.

ALDLD 6-to Apskričio Svarbūs Reikalai

30 kp., Chester, Pa., draugai sujudo veikti. Tame trumpame laike atlaikė porą svarbių susirinkimų ir nusitarė suruošti šaunų koncertą sausio 17 d., 1943 m., Lietuvių Kliubo salėj. Pelnas nuo koncerto bus skiriamas Raudonojo Kryžiaus ir Russian War Relief naudai.

Philadelphijos 10 kp. savo susirinkime padarė gerų tarimų ateičiai. Nutarė suruošti šaunų vakarėlį. Nutarė laikyti susirinkimus vėl reguliariai, kas pirmas panedėlis kiekvieno mėnesio ir išrinko naują valdybą 1943 m., kuri pasižadėjo daugiau darbuotis dėl kuopos sudrūtinimo.

Camden, N. J., 133 kp. atlaikė savo susirinkimą. Nutarė daugiau darbuotis ateityj gavime naujų narių ir nutarė surengti parengimėlį dėl Raudonojo Kryžiaus naudos.

Burlingtone susiorganizavo nauja kuopa 98-ta iš 8 narių. Visi draugai darbštūs ir žada išauginti mažam miestelyj didelę aldiečių kuopą.

Visoms kuopoms gero pasisekimo 1943 metais. Apskričio komitetas šaukia kuopos valdybas su visais trūkumais kreiptis prie apskričio valdybos, o mes pagelbėsime, kiek galėsim.

Sekretoriaus antrašas: J. B., 3238 Teesdale St., Philadelphia, Pa.

Linden, N. J.

Lapkričio 28 d. įvyko surprizo puota pagerbt Oną ir Stanislovą Liudvinaičius su jų 30 metų vedybinio gyvenimo. Puota buvo labai graži, arti trys šimtai žmonių dalyvavo. 'Parę" surengė Moterų Kliubas iš Hillside ir dukterys Mrs. Krusis ir Mrs. Stulpin. Gavo labai gražių dovanų: nuo dukterų po $50, nuo svoto moteries gražų lovai užtiesalą, nuo Moterų Kliubo $20 ir labai gražius perlus, nuo Dobinių iš Brooklyno $25 boną ir sūnus atsiuntė telegramą iš kariuomenės pasveikindamas savo tėvelius, tik biskį pavėluotai.

Svotu buvo "jaunojo" brolis Jonas Liudvinaitis, vaišino su gėrimais. O svočia (atleiskit, neteko sužinot pavardės) papuošė stalą su labai gražiu tortu ir bukietu gėlių. Tvarka buvo graži. Vakarui pirmininkavo drg. Kudirka. Gaspadinėmis buvo Kudirkienė, Gasparaitienė, Jankauskienė ir dar viena draugė, neteko sužinot pavardės. Valgius gamino pas Jankauskienę ir su karais atvežė salėn.

Liudvinaičiai yra užauginę labai gražią šeimą, dvi dukteris ir du sūnus. Vienas sūnus jau tarnauja Dėdei Samui ir antras sūnus ne po ilgam išeis, tai tėvam labai daug liūdėsio.

Gruodžio 5-tą Liudvinaičiai buvo surengę vakarienę Lindene, Rupšio salėj, padėkot sukaktuvių rengėjam ir giminėm. Ir mes buvom užkviesti, bet negalėjom dalyvauti, tad tik per kitus girdėjau, kad buvo renkamos aukos Sovietų medikalei pagalbai. Sumanytojais buvo d.d. A. Stripeika ir Kudirka. Jūs, draugai vietiniai, turėtumėt parašyt "Laisvėj." Draugas Stripeika gal laiko neturi, ba labai gerai darbuojasi "Laisvės" vajuje ir pirmose eilėse stovi. Bravo, drauge, nepasiduok, kad ir šiemet laimėtoju būtum. Tai drg. Kudirka gal parašysite?

Tik šiomis dienomis gavau laišką, kad gruodžio 11-tą Stanislovą Liudvinaitį darbe patiko nelaimė, tiesės rankos pirštą sutrynė. Tai dabar randasi po daktaro priežiūra. Mes, Dobiniai, velinam greitai pasveikti ir velinam jums, brolau ir marti, sulaukt daug sukaktuvių linksmų, o labiausia, kad kitą metą visas pasaulis linksmas būtų sutriuškinęs fašizmą ir mūs sūneliai pareitų laimėtojais.

Dobinienė.

"Laisvėje" galima gauti Apsigynimo Bonai

KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ

Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašytą adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose. Knygutės kaina yra 35c; tai mažas investmentas, kuris atneša didelį supratimo ir mokslo dividendą. Prisiųskite 35c į adv. Kal raštinę, 6322 So. Western Ave., Chicago, Ill., arba kreipkitės į "Laisvės" Adm., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., ir gaukite šią naudingą knygutę.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

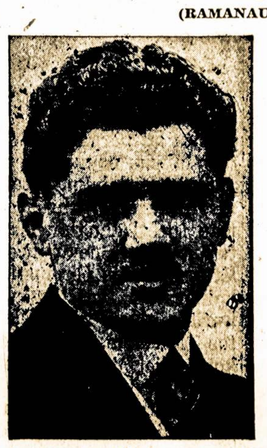

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ
★ ★ ★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★ ★ ★
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

Sovietų Oficialiai Pranešimai

(Tąsa nuo 1 pusl.)

lias apgyventas vietas, tarp jų ir Kotelnikov miestą su geležinkelio stočia.

Mūsų kariuomenė taip pat užėmė Jaškul apskričio centrą ir didelę apgyventą vietą Torgovają.

Kotelnikovo srityje buvo pagrobta dideli kiekiai priešų karinių reikmenų ir nelaisvėn paimta daug jų karių.

Gruod.. 28 d. Stalingrado srityje buvo sunaikinta 31-nas vokiečių transporto lėktuvas. Stalingrado fabrikų vietovėje mūsų kariuomenė darė veiklius žygius ir pasigrūmė pirmyn 300 iki 400 jardų.

Mūsų kovotojai užėmė kelis vieno fabriko skyrius ir artimus trobesius. 300 vokiečių buvo užmušta šiame fabrike.

Į šiaurvakarius nuo Stalingrado mūsų kariuomenė eilėje sektorių atakavo vokiečius ir užėmė pirmąją jų apkasų liniją. Susmuko visi vokiečių bandymai atgriebt tą poziciją. Vienas sovietinių karių dalinys sunaikino septynis vokiečių tankus, du šarvuotus automobilius ir nušlavė 400 priešų kareivių ir oficierių.

Į pietus nuo Stalingrado įvyko žiaurios kautynės gatvėse vienos didelės apgyventos vietos, į kurią mūsų kariuomenė įsiveržė. Mūsų šauliai ir tankistai supliekė du batalionus vokiečių pėstininkų. 760 vokiečių liko užmušta ir 300 nelaisvėn paimta. Pagrobta trys priešų tankai, 14 kanuolių, 19 kulkasvaidžių, 15 trokų ir kiekiai kitų įrengimų.

Kitame sektoriuje mūsų kariuomenė supliekė du stiprius priešų karių dalinius ir suėmė nelaisvėn 1,500 jų kareivių ir 80 oficierių. Mes pagrobėme 12 vokiečių orlaivių, 30 kanuolių, 170 kulkasvaidžių, 40 mortirų, 450 trokų ir didelį skaičių arklių ir galvijų.

Vidurinėje Dono upės srityje priešai, besistengdami sustabdyt Sovietų žygiavimą pirmyn, atsigabena naujų atsarginių karių ir daro kontr-atakas.

Apylinkėje vienos apgyventos vietos vokiečiai padarė tris kontr-atakas, vieną po kitos. Sovietinė kariuomenė atrėmė priešų atakas, žygiavo pirmyn ir užėmė tą apgyventą vietą.

600 vokiečių tapo užmušta, keli jų tankai sunaikinta ir dvi baterijos kanuolių, šešios mortiros ir kiekis kitų įrengimų pagrobta.

Kitame sektoriuje mūsų kariuomenė išvaikė pulką priešų pėstininkų.

Centraliniame fronte mūsų kariuomenė kai kuriuose sektoriuose tęsė ofensyvo mūšius.

Velikije Luki srityje sovietinė kariuomenė užėmė kelis priešų atsparties centrus, nukaudama apie 200 priešų.

Vakaruose nuo Rževo raudonarmiečių dalinys N sunaikino 15 priešų fortukų ir aptvirtintų pavienių apkasų, nutildė dvi baterijas jų kanuolių ir sunaikino dvi kuopas priešų pėstininkų.

Į pietų rytus nuo Nalčiko (Kaukaze) mūsų kariuomenė sudrūtino savo pozicijas ir tęsė ofensyvius mūšius.

Kitame sektoriuje du batalionai priešų su 40 tankų mėgino atgriebti pirmiau prarastas savo pozicijas. Visos priešų kontr-atakos buvo atmuštos, sunaikinta 15 jų tankų ir užmušta apie 300 jų kareivių ir oficierių.

Grupė priešų bombanešių, lydimi lėktuvų kovotojų, bandė atakuot Murmanską. Sovietų lėktuvai kovotojai pasitiko juos tolokai nuo miesto ir nuvijo atgal. Per mūšius ore ir ugnim iš mūsų priešlėktuvinių kanuolių tapo nušauta žemyn vienas priešų lėktuvų kovotojas ir du bombanešiai.

"LAISVĖS" VAJUS

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

Geo Shimaitis, Montello, Mass.	1239
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	965
J. Blažionis ir R. Čiulada, Lowell, Mass.	948
V. J. Stankus, Easton, Pa.	1009
P. J. Martin, Pittsburgh, Pa.	734
J. Bimba—J. Matačiūnas, Paterson, N. J.	732
J. Grybas, Norwood, Mass.	720
J. Yaskevičius, Hudson, Mass.	712
Baltimorės Vajininkai	661
ALDLD 136 kp., Harrison-Kearny, N. J.	627
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	572
J. Burba, So. Boston, Mass.	543
ALDLD Moterų 20 kp., Binghampton, N. Y.	534
J. Rudmanas, New Haven, Conn.	532
J. Ramanauskas, Minersville, Pa.	490
S. K. Mazan, Cleveland, Ohio	484
Dėdė Vincas, Gibbstown, N. J.	487
D. P. Lekavičius, Pittsburgh, Pa.	391
P. Slekaitis, Scranton, Pa.	353
A. Valinčius, Pittston, Pa.	324
J. Striška, Sudbury, Canada	315
ALDLD 20 kp., Binghampton, N. Y.	304
A. Vinckevičius, Stoughton	294
M. Smitravičienė, Detroit, Mich.	294
J. Margaitis, Windsor, Conn.	284
A. Balčiunas, Brooklyn, N. Y.	257
J. Mažeika, Pittsburgh, Pa.	248
M. Slekienė, Gardner, Mass.	240
J. Simutis, Nashua, N. H.	229
J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.	229
M. Urba, Easton, Pa.	211
J. Gavėnavičius, So. Boston,	202
A. Venskevičienė, Cambridge, Mass.	192
A. Marshall, Torrington, Conn.	184
Adelė Bakūnienė, Cliffside, N.J.	168
A. Totorėlis, Hartford, Conn.	168
L. Prūseika, Chicago, Ill.	174
A. Buivid, Dorchester, Mass.	144
V. J. Stankevičius, Wilkes-Barre	144
P. Krutulienė, Plymouth, Pa.	144
A. Kupstas, E. St. Louis, Ill.	132
A. Navikas, Haverhill, Mass.	130
F. Kemežis, Torrington, Conn.	120
V. Smalstienė, Royal Oak, Mich.	120
A. Dambrauskas, Haverhill, Mass.	120
Geo. Urban, Braddock, Pa.	108
A. Sabulienė, So. Boston, Mass.	108
H. Tamošauskienė, W. Roxbury, Mass.	104
A. Pipiras, Pittsburgh, Pa.	96
J. Lesevičius, Montreal, Canada	96
Glebavičius, A. Gardner, Mass.	96
W. Lasky, Brocktondale, N. Y.	84
A. Žvingilas, So. Boston, Mass.	84
Gendrėnas, Anna, Cleveland, O.	82
J. Vitkūnas, Nanticoke, Pa.	72
W. Karlonas, Maspeth, N. Y.	64
M. Poderis, Wilkes-Barre, Pa.	60
J. Adams, Grand Rapids, Mich.	58
J. Sekys, Hartford, Conn.	58
Grand Rapids, Vajininkai	56
A. Gudzin, Schenectady, N. Y.	48
F. Wilkas, Wilmerding, Pa.	48
M. Bendinskas, Summerlee, W.Va.	48
M. Klimas, Richmond Hill, N. Y.	48
V. Kelmelis, Torrington, Conn.	24
E. Cibulskienė, Nanticoke, Pa.	24
A. Sinušas, B'klyn, N. Y.	24
P. Jočionis, Detroit, Mich.	24
J. Kalvaitis, Maspeth, N. Y.	24
J. Kaulinis, Maspeth, N. Y.	24
P. Jurkonis, Springfield, Ill.	24
"LAISVĖS" DARBININKAI	
D. M. Šolomskas,	4959
Geo. Kuraitis	341
J. Barkus	142
P. Buknys	122
R. Mizara	116
P. Šolomskas	34

"Laisvės" Administracija.

Talkininkų Lakūnai Padarė Daug Nuostolių Ašiai

Šiaur. Afrika. — Amerikiečių ir anglų lėktuvai kovotojai padegė bei sudaužė 20 fašistų trokų su kariais ir reikmenimis pietinėje Tunisijoje, arti Libijos sienos.

Gener. Giraudo Misija Pas Prez. Rooseveltą

Washington. — Pas prez. Rooseveltą atsilankė pasiuntiniai generolo H. Giraudo, aukštojo komisionieriaus Šiaurinėje ir Vakarinėje Francūzų Afrikoje. Su jais prezidentas svarstė ginklų reikalą tenaitinėms francūzų jėgoms, kovojančioms prieš vokiečius ir italus.

Rooseveltas pastebėjo, jog karo pabūklų gaminimas Amerikoj eina gana gerai, bet jaučiama laivų trūkumas greitam tų pabūklų pristatymui.

Pavojus Didžiulei Vokiečių Armijai

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Velikije Luki apygardoje raudonarmiečiai užėmė vieną kariniai svarbią nacių apsigynimo poziciją ir dar kelias apgyventas vietas. Ivairiose fronto dalyse Sovietų kariai per dieną užmušė bent 3,000 priešų.

Baltimore, Md.

Gruodžio 14 d., 1942 m., Amalgameitų Kriaučių Lietuvių Lokalas 218 laikė metinį susirinkimą Lietuvių Svetainėj, 815 Hollins St. Susirinkimas buvo garsinamas per plakatus ir plakatuose buvo pažymėta, kad šiame susirinkime bus miesto jungtinės tarybos menadžerius, ir bus rinkimai lokalo valdybos ir visų kitų komisijų ir delegatų 1943 metams. Tai žmonių buvo pilna svetainė.

Lokalo pirmininkui, V. Pečiuliui atidarius susirinkimą, eita prie komisijų ir delegatų raportų. J. Anciukaitis ir J. Bubnys raportavo, kad surinko $70 dėl biednų buvusių kriaučių, kurie dabartiniu laiku gyvena miesto prieglaudos name.

Užsibaigus visų kitų komisijų raportams, eita prie rinkimų. Pirmininku išrinktas V. Pečiulis, dabar einąs pirmininko pareigas. Vice-pirmininku A. Bridickas, užrašų sekretorium J. Miliauskas, finansų sekretorium P. Paserskis, maršalka J. Bubnys. Visi tapo vienbalsiai išrinkti, tik pirmininką renkant buvo du kandidatai. V. Pečiulis gavo 66 balsus ir J. Anciukaitis 26 balsus. Daugelis narių susilaikė nuo balsavimo. Negerai, reikėtų visiems balsuoti.

Išrinkta 12 delegatų į jungtinę tarybą, į pildančią tarybą 10, į tautišką knygyną 2, į draugijų tarybą 2 ir Lietuvių Svetainės Bendrovės 2.

Užbaigus rinkimus, visi laukė biznio agento, V. Luizo, raporto. Jis pirmiausia pranešė, dėl ko manadžeris nepribuvo. Turėjo eiti į konferenciją tuo laiku, ir todėl negalėjo pribūti. Raporte iš šapų pranešė, kad lietuviai kriaučiai, kurie dirba tarpe svetimtaučių, jau visi užsimokėjo po $10 asesmentų. O katrie dirba lietuvių kontraktorių šapose, tai moka labai silpnai. Priežastis tame, kad atsiranda jų tarpe agitatorių už nemokėjimą specialių mokesčių $10 už unijos raštinių namą. Luiza ragino visus užsimokėti asesmentus, nes anksčiau ar vėliau turės sumokėt visi, kurie dirba unijos kontroliuojamose šapose. Pranešė, kad apdrauda ligoje ir pomirtinė, kuri iškovota iš bosų per uniją, tuojau įeis į galią, būtent, kovo ar balandžio mėnesį.

Prię pabaigos Luiza raportavo iš Maryland ir District of Columbia CIO konvencijos, kurioje jisai buvo delegatu nuo Lietuvių Skyriaus. Konvencija prasidėjo 7 d. gruodžio ir tęsėsi 3 dienas. Daug gerų tarimų ir rezoliucijų priimta, kurias čion pažymėsiu:

1. Rezoliucija - pareiškimas ištikimybės valdžiai ir vyriausiam komandieriui prezidentui Rooseveltui. Ir pasisako už kuogeriausį kooperavimą su valdžios ir darbdavių atstovais apsigynimo industrijoj, kad kuogeriausia aprūpinus mūsų šalies ir Suvienytų Tautų kovotojus už laisvę ir demokratiją.
2. Pasisako už organizavimą neorganizuotų.
3. Pasisako už nutraukimą diplomatinių ryšių su Finliandija.
4. Už nutraukimą diplomatinių ryšių su Ispanija.
5. Už didesnes algas žemės ūkio darbininkams.
6. Už prašalinimą iš valdiškos vietos admirolo Land.
7. Rezoliucija už pasmerkimą tūlų senatorių ir kongresmanų už penktos kolonos veiklą.
8. Už vienybę CIO ir AFL.
9. Už sugrįžimą mainierių į CIO, nepaisant J. Lewis ir jo sabotažavimo.
10. Už tęsimą kovos dėlei panaikinimo **poll tax** pietinėse valstijose.
11. Rezoliucija Manpower direktoriui McNutt. Jisai pirmiau buvo patvarkęs, kad Marylando kriaučiai negali gauti kareivių uniformų siūti, o turi eiti į kitus apsigynimo darbus. Dar ir dabar šis klausimas pilnai neišrištas.
12. Puerto Rico žmonių klausimu, kuriems tuo laiku buvo stoka maisto. Kreipiasi į tam tikras valdžios įstaigas, kad gelbėtų tuos žmones kaip greičiausia galima.
13. Rezoliucija negrų reikalu. Konvencijoj buvo skaitlinga delegacija juodveidžių unijos atstovų, iš karo ir kitų industrijų. Jie nurodė, kad juos tūli darbdaviai diskriminuoja. Nepriima į darbus, nors jie yra tokie geri ir ištikimi darbininkai, kaip ir baltveidžiai.
14. Konvencija pasisakė už vienybę visų Suvienytų Tautų darbo unijų, Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos, Chinijos.

Kitas susirinkimas Lietuvių Skyriaus bus sausio 6, 1943 metais.

Išrinkta valdyba dėl 1943 metų užims vietas. Bus valgių ir gėrimų tame susirinkime.

P. Paserskis.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

EASTON, PA.

LDS 51 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 3 d., 1 val. dieną, YMHA salėje, Ferry ir Walnut Sts. Visi nariai maloněkite dalyvauti šiame susirinkime. — Evelyn Farion, Sekr. (305-307)

PHILADELPHIA, PA.

LDS 5 kp. susirinkimas įvyks sausio 12, Liaudies Name, 735 Fairmount Ave., 7:30 v. v. Kviečiame visus dalyvauti. — J. S. Rainys.

WILKES-BARRE, PA.

ALDLD 43 kp. susirinkimas įvyks sausio 3 d., 1:30 val. dieną. Kviečiame narius dalyvauti, taipgi naujų narių atsiveskite. — J. F. V. (305-307)

KEARNY-HARRISON, N. J.

ALDLD 136 kp. ruošia pasilinksminimo vakarėlį, užbaigti senus metus ir pasitikti naujus. Įvyks ketvirtadienį, gruodžio 31 d., 7 v. vak., 15-17 Ann St., Harrisone. Kviečiame draugus dalyvauti, praleisti linksmai laiką. — F. Š. (305-306)

LIVINGSTON, N. J.

LDS 47 kp. susirinkimas įvyks naujų metų išvakarėj, gruodžio 31 d. Nariai kviečiami dalyvauti pas A. Palson, 7:30 v. v. Po susirinkimo turėsime "vaišes," pasitikimui Naujų Metų. Tai kviečiame ir pašalinius draugus, bendrai pasilinksminti, pasikalbėt bėgamais šių dienų įvykiais. — G. A. Jamison, Sekr. (305-306)

ELIZABETH, N. J.

LDP Kliubas ruošia pasilinksminimo vakarėlį, sutikti naujus metus. Įvyks ketvirtadienio vakare, gruodžio 31 d., 8 val., 408 Court St. Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Gera orkestra šokiams. Bilietas $2.00. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės draugus dalyvauti ir linksmai praleisti laiką. — Kom. (305-306)

CLIFFSIDE, N. J.

ALDLD 77 kp. susirinkimas įvyks 3 d. sausio, 1:30 val. dieną, pas J. Bakūnus, 316 — 3rd St. Kviečiame narius dalyvauti, rinksime delegatus į 2-ro Apskr. konferenciją, kuri įvyks 8 d. sausio Elizabethe. Taipgi tarsime ir kitus svarbius reikalus. Gausite naują knygą. — G. S. (304-306)

HUDSON, MASS.

LDS 66 kp. rengia vakarienę ir šokius, ketvirtadienį, 31 d. gruodžio, LPK salėje, 17 School St. Pradžia 8:30 v. v. Kviečiame visus dalyvauti, pasitikti naujus metus ir linksmai laiką praleisti. (304-306)

BINGHAMTON, N. Y.

Southern Tier C. P. ruošia vakarienę su programa, bus ir gera muzika. Įvyks sausio 2 d., 5:30 v. v. Liet. Salėje, 315 Clinton St. Tikietas, įskaitant taksus $1.00. Prie tikieto bus duodama Door Prize. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. — J. K. Navalinskienė. (304-306)

BAYONNE, N. J.

LDS 26 kp. bendrai su IWO, rengia balių. Bus ir gera muzika pasitikimui naujų metų. Įvyks gruodžio 31 d., 8 v. v., Liberty Hall, 329 Broadway. Įžanga 55c. Kviečiame visus dalyvauti. — Kom. (304-306)

RICHMOND HILL, N. Y.

ALDLD 185 ir LDS 13 kuopų susirinkimas įvyks trečiadienį, 30 d. gruodžio, 8 v. v., 101-54—110th St. Nariai būtinai dalyvaukite, nes reikia užbaigti vakarienės apyskaitą. **V. Paukštys.** (303—305)

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 kp. rengia vakaruškas, naujų metų sulaukti, 31 d. gruodžio, 8 v. v., 1435 W. Lombard St. Kviečiame narius ir ne narius dalyvauti, linksmai praleisti laiką. Bus užkandžių ir gėrimų, taipgi muzikantų šokiams. **Kom.** (303—305)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 141 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, 3 d. sausio, 2 val. dieną, 145 Pierce St. Nariai dalyvaukite šiame susirinkime, atsiimsite knygą, taipgi bus išduotas raportas iš atsibuvusios vakarienės, yra ir daugiau reikalų. — Valdyba. (306-307)

PARDAVIMAI

Parsiduoda Bar & Grill biznis. Pardavimo priežastis, savininkas išeina į armiją. Biznis tirštai apgyventoje lietuviais vietoje, prie kriaučių šapų. Puikiai išdirbtas biznis, galima daryti gražų pragyvenimą. Turiu parduoti greit. Kreipkitės: 38 Bogart St., Brooklyn, N. Y.

(306—311)

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
Geral Patyrę Barberial

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

Clement Vokietaitis
Lietuvis Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida — Akiniai už $7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ŽINIAI
Ar Girdėjote?

Ar žinai, kaiminka, kodėl mes taip greit pasenome? Mat, priežastis yra tame, kad mūsų maiste buvo trūkumas vitaminų ir mineralų. Tad verčiau mes eikime į Sveikatos Maisto krautuvę ir pasipirkime nesugadinto maisto su vitaminais, būtent:

1. VHF Vitamin-B-Complex tabletėlės; maisto ekspertai atrado, kad tai yra būtinai reikalinga dėl palaikymo geros sveikatos, jaunystės ir grožio. Naudingas visiems, bet daugiausia tiems, kurie jaučiasi visados pavargę, nervuoti arba turi nuolatinius galvos skaudėjimus, kankinasi dėl vidurių užkietėjimo ir susidariusių gazų; serga Neuritis, neturi apetito, arba turi didelį palinkimą į Chroniška Alkoholizmą.
2. ENRICH tabletėlės dėl Anti-Anemia, raudono kraujo celių padauginimo.
3. Alfalfa Arbata ir tabletėlės turtinga vitaminais ir mineralais, taipgi gera inkstų valytoja, rūkščių naikintoja ir skausmų mažintoja laike mėnesinių.
4. VHF tabletėlės turintiems aukštą kraujo spaudimą.
5. SODEOM tabletėlės, kurie kenčia Rheumatizmo, Arthritis, Neuritis skausmus dėl trūkumo kūne mineralinių druskų.
6. KAL tabletėlės nervų sustiprinimui dėl tų, kurie jaučiasi nervuoti.
7. P. B. LAX tabletėlės geriausia rūšis nuo laikino vidurių užkietėjimo.
8. N-56 CA-83 tabletėlės dėl Peptic Ulcers, Gastritis . Palengvina skausmus ir sumažina viduriuose gazus ir tokiu būdu duoda progą opai užgyti.
9. VELVETONE CREAM, dėl sausos veido odos; vienas iš geriausių DĖL MERGINŲ ir MOTERŲ. Taipgi parduodami DIABETIC ir REDUCING DIET" maistą, kenuotus vaisius, kurie yra supekinti geriausia rūšis, be kemikalų ir balto cukraus syrupo; ir nesulpuruotus džiovintus vaisius. Naturališkas saldaines; čielų grūdų ruginę, kvietinę, soya duoną ir pyragaičius; Kava, Chocolate Malt, su vitaminais, 100 nuoš. tikrą bičių medų; sudaryta iš Soya pupelių mėsa. Ir įvairių kitokių maisto produktų galite gauti. Maistą ir Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus. Rašykite arba kreipkitės asmeniškai. Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 9:30 vakare. Sekmadieniais uždaryta.

VITAL HEALTH FOODS
SAVININKAI KANAPORIAI
465 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Laiškai iš Kariuomenės

Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubui

Brangios Draugės Kliubietės!

Varde visų vaikinų mano rotoj ir nuo savęs leiskite man padėkoti už kalėdinę dovaną ir sveikinimus. Vaikinai ir aš esame tikrai dėkingi narėms jūsų organizacijos už atsiminimą karių J. V. armijoj.

Kas liečia mane, man atrodo, kad mano brolis Robertas, kuris randasi kur nors pasaulyje karo fronte, ir aš, esame įsūninti sūnūs Brooklyno Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubo. Abu esame tuomi pagerbti. Leiskite man užtikrinti jus vardan mano brolio Roberto ir manęs, kad mes darysime viską mūsų galioje, kad jūs didžiuotumėtės savo įsūnintais sūnumis.

Linkiu visoms Moterų Apšvietos Kliubo narėms smagių Kalėdų ir linksmų Naujų Metų.

Jūsų,
Už greitą pergalę,
Laimingą pasaulį ir
Išlaisvintą Lietuvą,
Varde Roberto ir savęs,
Pvt. **David Matis.**

-:- -:- -:-

Moterims atrodo, kad ne mes brolius Matusevičius įsūninome, bet jie mus įmotininoįtėvino. Žydų kilmės vaikinai, bet gimę ir augę Lietuvoj, jie parodė didelio prisirišimo tam kraštui ir jo žmonėms. Kaipo intelektualai ir jaunesni, vėliau už didžiumą iš mūs atvykę iš Lietuvos, jie savo raštais mūsų spaudai, o Robertas ir prakalbomis mūs organizacijoms yra suteikę mums daug vertingų informacijų. Gavę džiaugsmingų ar liūdnų žinių apie Lietuvą, atidėję į šalį savo reikalus, jie atskubėdavo pas lietuvius pasidalinti džiaugsmais ar skausmais, taipgi visuomet buvo lietuvių svarbesnių susirinkimų ar pramogų lankytojais. Dabar vėl abu yra ginkluotų kovotojų prieš fašizmą eilėse J. V. kariuomenėj.

Brangios Moterys:

Šiomis keliomis eilutėmis noriu jums, moterys, padėkoti už labai puikią dovaną. Malonėkite visos padėkoti asmeniui, kuris suplanavo pakelį, kadangi jame randasi viskas, ko kareiviui reikia.

Velinu, kad viskas būtų gerai Brooklyne ir kad jūs ten nešaltumėt, nes pas mus čionai šilta, gražu. Aš čia išbuvau virš dvi savaites (laiškas rašytas gruodžio 20-tą, iš Floridos) ir maudžiausi jūrose veik kas dieną.

Sveikinu ir linkiu ko geriausios laimės visoms.

Liekuosi,
Peter Putrimas.

-:- -:- -:-

Petras yra Laisvės kaimynkos williamsburgietės Sofijos Putrimienės sūnus. Antrasis jos sūnus Alfonsas taipgi randasi kariuomenėj jau nuo seniau.

Brangios Moterys:

Leiskite man šia proga pareikšti mano širdingą padėką už jūsų draugišką manęs atsiminimą ir malonų kalėdinį paketą. Jis dar kartą parodo, kad jūs, namie pasilikę žmonės, su jūsų gražiu darbu ir pasišventimu sulošite vieną iš svarbiausių rolių laimėjimui šio karo.

Dėkodamas jums dar kartą ir linkėdamas smagiausių iš smagių Kalėdų, liekuosi.

Jūsų,
Ed. Zakarauskas,
Korporalas Orlaivyne.

-:- -:- -:-

Edwardas yra sūnus Laisvės kaimynų Zakarauskų, Stagg St., gyventojų. Jo tėvas daug veikia Liet. Am. Piliečių Kliube, Brooklyne, yra kliubo gaspadoriumi.

Sutikime Naujus Metus Su Aido Choru

Šiuo paskutiniu pranešimu norime jums priminti, kad tas smagusis Naujų Metų sutikimas kartu su Aido Choru įvyks jau šio ketvirtadienio vakarą — paskutinį šiais metais, gruodžio 31-mą, 419 Lorimer St., Brooklyne. Pradžia 8 v. v. Įžanga (su taksais) tik 45 centai.

ALDONA ANDERSON

Aido Choro mokytoja, ir visi choristai tikisi kartu su jumis sutikti naujuosius 1943 metus.

Vakaro programoj bus choro dainos ir masinis dainavimas, taipgi šokiai ir gerų vaišių, kurių kiekvienas galės įsigyti sulig savo pageidavimo.

Iki pasimatymo choro pramogoj, gruodžio 31-mos vakarą, Laisvės salėj!

Hitlerizmas Skaudina ir Lietuvių Šeimas

Kalėdos — tokia diena, kurią jei ne visi, tai didžiuma būna liuosi nuo darbo ir nuo organizacinių veiksnių, tad šeimos ir draugai sueina smagiam, liuosam nuo visokių rūpesčių pažmoniui.

Deja, to nebūtų galima pasakyti apie šias Kalėdas. Man taikėsi būti vienoje iš tų tradicinių lietuvių šeimos pramogų (kurią drąsiai galima skaityti viena iš tūkstančių panašių kitų lietuvių šeimyniškų sueigų) pas A. P. Vižlanskus, advokato Antano Vižlansko - Weslan tėvus, Ridgewoode. Čia dalyvavo kelios jų artimų giminių ir draugų šeimos — Sidabrai su priaugančia į jaunuoles dukryte Ruth, P. F. Šalinskai, L. Stočkus su drauge ir keleta kitų lietuvių ir kitataučių, tarpe jų keli advokato ir tėvų draugai-gės profesionalai.

Skanių vaišių čia netrūko, dėl to niekas slogučio nekentė; programą (pasikalbėjimų ir žavių advokato gamintų varsotų judamų ir nejudamų paveikslų) turėjome įdomią. Dar kartą peržvelgėme ir buvusią Pasaulio Parodą su meno paminklais ir tautų pastatais. Tačiau, kur buvusios, kur nebuvusios mintys ir kalbos sugrįžta (o kai kurių, veikiausia, nei nenutolo) prie karo klausimų, prie dar tebesamo prieš mus didelio darbo už pergalę ir kiekvieno rolę tame darbe, ypatingai esančių ir turinčių išeiti kariuomenėn. — Hitlerizmas, tas pasaulio pabaisa, neleido džiaugtis net Kalėdomis. Kiekvienam buvo aišku, kad tik sunaikinus hitlerizmą, visiems sugrįžus namo Kalėdos galės būti linksmomis.

Šiame šeimos sąskridyje, mažame būrelyje, radosi šeima, kurios sūnus tarnauja kariuomenėj. Kitos šeimos sūnus šaukiamas Naujų Metų išvakarėse. Dar kitos išeina pradžioj metų. Čia radosi motinos - tėvai, čia karių mylėtinės ir artimi draugai — kaipgi gali užmiršti, kad hitlerizmas dar neprašalintas.

Šeimose visų padorių lietuvių, kaip kad ir amerikiečių visuotinas džiaugsmas sugrįš tik sunaikinus hitlerizmą ir mes visi, kuriem lygiai grąso fašizmo vergijos pavojus, privalome visomis išgalėmis prisidėti prie fašizmo sunaikinimo. Tai bus geriausi švenčių linkėjimai išeinantiems ir jų namiškiams.

G.

Vasario Mėnesį Gausim Maisto Padalinimo Naujas Knygeles

Ateinančio vasario mėnesį visiem gyventojam išduos maisto padalinimo knygeles su 192 raudonais ir žaliais kuponais, padalintais lygiai pusiau.

Raudonosios stampos bus pirkimui mėsos ir jos produktų, o žaliosios kitų padalinamų maisto produktų. Kiekviena stampa turės alfabeto raidę ir numerį, pagal kuriuos bus žinoma, ką ir kokiame kiekyje bus galima pirkti.

Piliečių Kliube bus Šaunus Bankietas

Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo nariai ir rėmėjai sutiks Naujus Metus smagiame bankiete savose patalpose, 280 Union Ave., Brooklyne. Šiam bankietui šimtai bilietų išpirkta iš anksto, kad neapsigauti, nesilikti nedalyvavus, sumokant už juos po $2.50 asmeniui.

Miesto teatrai turėję labai daug lankytojų buvusiomis trimis švenčių dienomis.

Scena iš judžio "Tvirtuma Ant Volgos," dramatiškos istorijos iš Stalingrado pirmosios kovos už gyvastį, dabar rodomos Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., N. Y.

Irvinge Nauja Programa

Pradedant gruodžio 31-ma Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke, per savaitę bus rodoma Eisenstein'o garsioji filma "Dešimts Dienų, Kurios Sudrebino Pasaulį." Prie tos, rodoma čechoslavų filma "Janosik" ir dvi trumpos Charlie Chaplino komedijos.

Visų susipratusių Darbininkų pareiga skaityti "Laisvę"

Ser. Algirdas Purvėnas Sveikina iš Užjūrio

Algirdas Purvėnas, kuris tarnauja Jungtinių Valstijų ginkluotose jėgose Europoj, iš Anglijos atsiuntė tėvams Marcelei ir Juozui Purvėnams laišką, kuriame prašo pasveikinti visus gimines, jo draugus aidiečius ir LDS narius, taipgi visus laisviečius ir kitus draugus ir pažįstamus, kadangi visiems atskirai parašyti karo sąlygose nėra galimybių.

Algirdas nuo pastarojo sykio, kada nuo jo girdėjome, jau vėl paženges laipsniais, yra seržantu.

MIRĖ

Anna Radzeckis, 62 m. amžiaus, 271 18th St., Brooklyne, mirė namuose, gruodžio 30 d. Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 2 d., Šv. Jono kapinėse. Kūnas pašarvotas graboriaus J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave.

Velionė paliko nuliūdime dukterį Mrs. Chernis. Visi draugai ir giminės yra prašomi dalyvauti šermenyse ir laidotuvėse.

REIKALAVIMAI

Reikalingas Bartenderis dirbti 20th Century Bar ir Grill, mokantis angliškai ir lietuviškai. Nuolatinis darbas ir gera alga. Prašome greit kreiptis šiuo antrašu: 52 Meserole St. Brooklyn, N. Y. (306-308)

BROOKLYN
Labor Lyceum
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
Keturios bolių alleys
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Širdingai linkiu savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems
LINKSMŲ NAUJŲ METŲ
JOHN BALEŽENTIS
BAR AND GRILL
Puiki salė parėms.
49 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-8520

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Linkime Linksmų ir Laimingų
NAUJŲ METŲ
Visiems savo kostumeriams, draugams ir prieteliams.
K. ir N. KULBOKAI
Sumner - Hart Liquor Store
132 a SUMNER AVE., BROOKLYN. N. Y.
Telefonas EVergreen 8-7047

Sveikiname su Naujais Metais visus savo kostumerius, draugus ir prietelius.
TEGU NAUJI METAI, 1943
teikia laimės ir džiaugsmo kiekvienam.
MILCHUS SHOE SHOPS
365 Grand Street, cor. Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
69-21 Grand Ave., prieš teatrą, Maspeth, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N.. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Sveikiname savo kostumerius
NAUJAIS METAIS
Linkime, kad 1943 metai teiktų daug laimės ir džiaugsmo mūsų kostumeriams, draugams ir prieteliams.
Jonas Vaiginis ir Juozas Šapolas
THAMES BAR & GRILL
147 THAMES ST. BROOKLYN, N. Y.
Puiki Salė Vestuvėms ir Parėms

Lietuvių Rakandų Krautuvė
GRAND FURNITURE CORN CHAIR
Išdirbame ir Parduodame
Geriausios Rūšies Rakandus
Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisymu ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets
Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.
M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

Linkime Laimingų ir Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Kostumeriams!
Maži rankpiniginiai palaikys jums bile daiktą.
Pamatykite Mūsų Dovanų Departmentą.
Ateikit Pasirinkt Dovanas Dabar

ROBERT LIPTON
ATDARA VAKARAIS.
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-2173